

ऐन दिवाळीत PUC नसेल तर पेट्रोल- डिझेल मिळणार नाही 'दिल्लीमध्ये 1 नोव्हेंबरपासून पीयूसी नसेल तर इंधन मिळणार नाही' हा नियम लागू केला जाणार असल्याची घोषणा

नवी दिल्ली: दिल्लीतील वाढणारे प्रदूषण आणि धुराच्या पार्श्वभूमीवर, वाहन मालकांसाठी एक नवीन आणि महत्त्वपूर्ण नियम लागू केला जाणार आहे. दिल्ली सरकारने 1 नोव्हेंबरपासून 'नो पीयूसी, नो फ्युएल' धोरण लागू करण्याची घोषणा केली आहे. या धोरणानुसार, जर तुमच्या वाहनाचे 'पोल्युशन अंडर कंट्रोल' प्रमाणपत्र नसेल, तर तुम्हाला पेट्रोल पंपांवर इंधन मिळण्यापासून रोखले जाऊ शकते. याव्यतिरिक्त, पीयूसी प्रमाणपत्राशिवाय वाहन चालवल्यास तुम्हाला दंडही भरावा लागू शकतो.(NO PUC NO FUEL)

याव्यतिरिक्त, दिल्लीमध्ये

1. अधिकृत सरकारी वेबसाइट (parivahan.gov.in) (https://parivahan.gov.in) उघडा. 2. वेबसाइटवर, 'Online Services' विभागात जा आणि 'PUC' हा पर्याय निवडा. 3. तुमच्या वाहनाचा नोंदणी क्रमांक प्रविष्ट करा. 4. त्यानंतर, तुमच्या नोंदणी प्रमाणपत्रावर नमूद केल्याप्रमाणे, चेसिस क्रमांकाचे शेवटचे 6 अंक एंटर करा. 5. स्क्रीनवर दिसणारा कॅप्चा कोड टाका आणि 'PUC Details' वर क्लिक करा. यानंतर, तुमच्या PUC प्रमाणपत्राशी संबंधित माहिती दिसून येईल. यामध्ये तुम्हाला प्रमाणपत्राचा क्रमांक, त्याची

संपण्याची तारीख आणि प्रदूषण चाचणीदरम्यान नोंदवलेला डेटा पाहता येईल. जर प्रमाणपत्र आधीच कालबाह्य झाले असेल, तर ते लवकरात लवकर नवीन करून घ्या. तुम्ही 'mParivahan' ॲपद्वारेही तपासणी करू शकता जर तुम्हाला वेबसाइटऐवजी

'Vehicle' (वाहन) विभागात जा. तेथे तुम्ही 'PUCC' पर्यायाद्वारे तुमच्या प्रदूषण प्रमाणपत्राचा तपशील पाहू शकता. जर तुमच्या वाहनाचा तपशील दिसत नसेल, तर कृपया तुम्ही नोंदणी क्रमांक आणि इतर आवश्यक माहिती अचूक भरली आहे का, याची खात्री करा. तुमचा 'पीयूसी' किती कळापर्यंत वैध राहू शकतो सामान्यतः नवीन वाहनासाठी नोंदणीच्या तारखेपासून पहिल्या वर्षापर्यंत PUC चाचणीची आवश्यकता नसते. त्यानंतर, प्रदूषण तपासणी करून घेणे अनिवार्य होते. सहसा, PUC प्रमाणपत्र

6 महिन्यांसाठी वैध असते, मात्र काही प्रकरणांमध्ये नियम वेगळे असू शकतात. त्यामुळे, प्रमाणपत्राची समामी तारीख लक्षात ठेवण्यासाठी तुमच्या फोनवर एक रिमाइंडर सेट करणे सोयीचे ठरेल. मुदत संपण्याच्या काही दिवस आधीच चाचणी करून घेणे गरजेचे असते ,त्यामुळे शेवटच्या क्षणी होणारी धावपळ टाळता येते. ऑनलाईन रेकॉर्ड जर मिळत नसेल तर काय करावे जर तुम्ही नुकतीच PUC चाचणी करून घेतली असेल, परंतु तिचा तपशील सरकारी वेबसाइटवर दिसत नसेल, तर कृपया काही काळाने पुन्हा प्रयत्न करा. नोंदणी क्रमांक आणि

चेसिस क्रमांकाचे शेवटचे 6 अंक, काळजीपूर्वक प्रविष्ट केल्याची खात्री करा. इंग्रजी अक्षर 'O' आणि अंक '0' यांच्यातील गोंधळामुळेही माहिती जुळण्यात प्रॉब्लेम येऊ शकतो. आवश्यक असल्यास, चाचणी केंद्राशी संपर्क करा आणि तोपर्यंत, तुम्हाला मिळालेले मूळ प्रमाणपत्र सुरक्षित ठेवा. तुमच्या PUC स्थितीची तपासायची असेल तर केवळ सरकारी वेबसाइट किंवा अधिकृत ॲप्सचाच वापर करा. तुमच्या फोनवर डिजिटल प्रमाणपत्राची प्रत किंवा स्क्रीनशॉट ठेवणे उपयुक्त ठरेल. गरज पडल्यास प्रत्यक्ष, वैध दस्तऐवज सादर करा.

‘मन की बात’ला 12 वर्षे पूर्ण; पंतप्रधान मोदींचा आत्मनिर्भर भारत आणि ‘व्होकल फॉर लोकल’चा संदेश

नवी दिल्ली: पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या लोकप्रिय ‘मन की बात’ या रेडिओ कार्यक्रमाला 12 वर्षे पूर्ण झाली आहेत. विजयादशमीच्या पवित्र मुहूर्तावर सुरू झालेल्या या प्रवासाला 12 वर्षे पूर्ण झाल्यानिमित्त, पंतप्रधान मोदींनी ‘मन की बात’च्या 139 व्या भागातून देशवासीयांशी संवाद साधला. हा प्रवास आणि देशातील लोकांच्या योगदानाला वंदन करणे हा माझ्यासाठी तीर्थयात्रेइतकाच पवित्र अनुभव असल्याचे त्यांनी सांगितले. येत्या सण-उत्सवांच्या काळात कुटुंबीयांसाठी खरेदी करताना स्थानिक कारागिरांनी

आराधना करतो,” असे पंतप्रधान म्हणाले. “मन की बात ऐकल्यानंतर जणू पंतप्रधान आमच्याच कुटुंबात बसून संवाद साधत आहेत, अशा आशयाचे शेकडो संदेश मला मिळाले आहेत. श्रोत्यांची ही आत्मीयता हीच माझ्यासाठी अमूल्य पुंजी आहे,” अशी भावना त्यांनी व्यक्त केली.

स्वच्छता आणि पर्यावरण संवर्धनाचा संदेश भारताची प्राचीन परंपरा असलेल्या निसर्ग आदर, परिसर स्वच्छता आणि जलस्रोतांची काळजी घेण्याच्या मुद्द्यावरही त्यांनी भर दिला. अवघ्या काही दिवसांवर आलेल्या दिवाळी आणि छठ या सणांच्या निमित्ताने ठिकठिकाणी स्वच्छता मोहीम राबवली जात असून, आपले छोटे प्रयत्नही मोठा बदल घडवू शकतात, असे पंतप्रधान म्हणाले.

महाराष्ट्रातील ‘शबरी नेचुरल्स’च्या पॅकेजिंगला जपानचा ‘गुड डिझाइन पुरस्कार’

महाराष्ट्रातील आदिवासी समुदायाने ‘शबरी नेचुरल्स’ या उपक्रमाद्वारे मध, मोहफुले, चारोळी आणि बांबूपासून तयार केलेली उत्पादने बाजारात आणली आहेत. या उत्पादनांच्या पॅकेजिंगवर आदिवासी कलेची सुंदर छाप असून, या पॅकेजिंगला जपानचा प्रतिष्ठित ‘गुड डिझाइन पुरस्कार’ मिळाला आहे, अशी माहिती पंतप्रधानांनी कौतुकाने दिली. तसेच, कर्नाटकातील ‘बॅम्बू’ नावाचे स्टार्टअप बांबू व शेतीच्या अवशेषांपासून पॅकेजिंग साहित्य तयार करत असल्याचे सांगत त्यांनी देशातील तरुणांच्या नवनवीन प्रयोगांचे कौतुक केले.

रेल्वे प्रवास अधिक सुरक्षित होणार! 27 पासून नवा नियम लागू

मुंबई : जेव्हा स्वस्त आणि आरामदायी प्रवासाचा विषय येतो, तेव्हा भारतीय रेल्वे अग्रस्थानी असते. दररोज लाखो लोक रेल्वेने प्रवास करतात. जर तुमचाही या या यादीत समावेश असेल, तर ही बातमी तुमच्यासाठी. वास्तविक पाहता, 27 ऑक्टोबरपासून रेल्वे तिकीट बुकिंगचा एक नियम बदलणार आहे, जो तुमच्या रेल्वे प्रवासाच्या सुरक्षिततेशी संबंधित आहे. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार, भारतीय रेल्वे एक मोठा बदल लागू करत आहे. याअंतर्गत रेल्वे स्थानकावरील काउंटरवर तिकीट बुक करताना रेल्वे प्रवाशांना आता विमा

संरक्षणाचा लाभही मिळेल. भारतीय रेल्वेच्या नियमातील बदलाविषयी सविस्तर सांगायचे झाल्यास, रेल्वे 27 ऑक्टोबरपासून काउंटरवरील रेल्वे तिकिटांवर विमा देणार आहे. आतापर्यंत, प्रवाशांना इंडियन रेल्वे कंटेरिंग अँड टुरिझम कॉर्पोरेशन (IRCTC) च्या वेबसाइट किंवा मोबाईल ॲपवरून रेल्वे तिकीट बुक करताना रेल्वे प्रवास विमा निवडण्याचा पर्याय होता. पण आता ही सुविधा थेट रेल्वे काउंटरवरून तिकीट बुक करतानाही दिली जाईल. रेल्वेचे नियम बदलण्याचा आणि नवीन नियम लागू

करण्याचा हा निर्णय वास्तविक पाहता रेल्वेने प्रवास करणाऱ्या प्रवाशांच्या सुरक्षेशी संबंधित आहे आणि जून 2023 मध्ये ओडिशा येथे झालेल्या रेल्वे अपघातानंतर रेल्वे सुरक्षेच्या दृष्टिकोनातून सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्देशानुसार हा बदल केला जात आहे. या महिन्याच्या सुरुवातीला, 06 ऑक्टोबर रोजी, सर्वोच्च न्यायालयाच्या एका खंडपीठाने रेल्वेला तसे करण्याचे निर्देश दिले होते. न्यायालयाने म्हटले होते की, रेल्वे स्थानकावरील आरक्षण काउंटरवरून बुक केलेल्या सर्व तिकिटांवर विमा संरक्षण लागू केले पाहिजे.

अल्पसंख्याकांच्या हक्कांवरून भारताने संयुक्त राष्ट्रांमध्ये पाकिस्तानला फटकारले; 'सेन्याचे हुकूम बजावण्यापेक्षा स्वतःच्या जनतेच्या कल्याणावर लक्ष द्या'

नवी दिल्ली: संयुक्त राष्ट्र महासभेच्या (UNGA) तिसऱ्या समितीमधील एका संवादात्मक चर्चेदरम्यान भारताने पुन्हा एकदा पाकिस्तानचा स्वतःच्याच नागरिकांचे रक्षण करण्यात अपयशी ठरत असताना आंतरराष्ट्रीय मंचाचा गैरवापर करत असल्याचा जोरदार प्रहार भारताने केला आहे. तसेच जम्मू आणि काश्मीर हा भारताचा अविभाज्य भाग असून पाकिस्तानने आपल्या बेकायदेशीर ताब्यातील सर्व

भाग रिकामा करावा, अशी स्पष्ट मागणी भारताने केली आहे. संयुक्त राष्ट्र महासभेच्या तिसऱ्या समितीमध्ये अल्पसंख्याक मुद्द्यांवरील विशेष प्रतिनिधीसोबत झालेल्या संवादात्मक चर्चेत भारताच्या स्थायी मिशनचे प्रथम सचिव, रघु पुरी यांनी पाकिस्तानच्या भूमिकेचा तीव्र शब्दांत निषेध केला. ते म्हणाले की, अपेक्षेप्रमाणे पाकिस्तानने आपल्या संकुचित राजनैतिक लाभासाठी आणि प्रसिद्धीसाठी जागतिक मंचाचा

गैरवापर केला आहे. पाकिस्तानी प्रतिनिधींनी लष्करी मुख्यालयाच्या निर्देशांचे पालन करण्याऐवजी स्वतःच्या देशातील नागरिकांच्या कल्याणावर लक्ष केंद्रित केले पाहिजे. रघु पुरी यांनी अधोरेखित केले की, सार्वभौम समानतेच्या तत्वावर आधारित अल्पसंख्याकांच्या हक्कांचे रक्षण करणे ही प्रामुख्याने प्रत्येक राष्ट्राची सार्वभौम जबाबदारी आहे. भारताच्या विविधतेची

समृद्ध परंपरा देशातील धार्मिक आणि भाषिक अल्पसंख्याकांसाठी असलेल्या भक्कम घटनात्मक संरक्षणातून स्पष्टपणे दिसून येते. तसेच, देशाच्या सर्वोच्च पदांपासून ते प्रमुख संस्थांपर्यंत आणि राष्ट्रीय विकासात अल्पसंख्याक समुदायांचे महत्त्वपूर्ण योगदान असल्याचे त्यांनी आवजून नमूद केले. धार्मिक अल्पसंख्याकांचे संरक्षण करण्यात आणि

असुरक्षित समुदायांना सांभाळण्यात पाकिस्तान सातत्याने अपयशी ठरत आला आहे. असे असतानाही पाकिस्तानकडून धार्मिक स्वातंत्र्य आणि अल्पसंख्याकांच्या मुद्यांवर भारतावर खोटे आरोप करण्याचा प्रयत्न केला जात आहे. या पार्श्वभूमीवर, पाकिस्तानने आत्मपरीक्षण करून स्वतःच्या देशातील नागरिकांच्या मूलभूत समस्या सोडवण्यावर लक्ष केंद्रित करावे, असा सज्जद दम भारताने युनोच्या मंचावरून भरला आहे.

श्रेयवादापेक्षा कर्मचाऱ्यांना न्याय मिळणे महत्त्वाचे ; डॉ. सुजय विखे पाटील साईबाबांच्या आशीर्वादानेच कर्मचाऱ्यांचे कल्याण; प्रलंबित प्रश्न सोडविण्यासाठी पाठपुरावा सुरूच ठेवणार

शिर्डी (प्रतिनिधी) : साईबाबा संस्थानच्या कर्मचाऱ्यांच्या प्रश्नावर विखे पाटील परिवाराने सातत्याने पाठपुरावा केला आहे. मात्र, कर्मचाऱ्यांचे प्रश्न मार्गी लागत असतील, तर त्याचे श्रेय घेण्यापेक्षा त्यांना न्याय मिळणे महत्त्वाचे आहे. कर्मचाऱ्यांचे कल्याण होणे हा साईबाबांचा आशीर्वाद असून, राजकीय नेत्यांच्या कामाचे खरे मूल्यमापन जनतेच्या मतदानातूनच होते, असे प्रतिपादन भाजपचे प्रदेश उपाध्यक्ष डॉ. सुजय विखे पाटील यांनी केले. शिर्डी येथे श्री साई संस्थान एम्प्लॉईज क्रेडिट को-ऑपरेटिव्ह सोसायटी लिमिटेडच्या वतीने दीपावलीनिमित्त आयोजित शिधावाटप कार्यक्रमात ते बोलत होते. यावेळी सभासद व कर्मचाऱ्यांना प्रातिनिधिक स्वरूपात शिधावाटप करण्यात आले. या कार्यक्रमाच्या निमित्ताने डॉ. विखे पाटील यांनी साईबाबा संस्थानच्या कर्मचाऱ्यांच्या प्रलंबित प्रश्नांसह सेवाशर्ती, वेतनातील तफावत, पदोन्नती आणि विश्वस्त मंडळाच्या नियुक्तीबाबत आपली भूमिका मांडली. डॉ. विखे पाटील म्हणाले की, मागील दिवाळीच्या कार्यक्रमाला आल्यानंतर यंदाच्या दिवाळीपर्यंत ४८८ कर्मचाऱ्यांचा प्रश्न मार्गी

लागेल, अशी अपेक्षा होती. या प्रक्रियेत अनेकांनी प्रयत्न केले, संपर्क केला आणि आपल्या योगदानाचे श्रेय घेण्याचाही प्रयत्न केला. मात्र, या कर्मचाऱ्यांचे कल्याण होणे हा साईबाबांचा आशीर्वाद आहे, अशी आपली भावना आहे. एखाद्या चांगल्या कामाचे श्रेय प्रत्येकाला घ्यावेसे वाटते,परंतु कर्मचाऱ्यांना न्याय मिळणे हेच सर्वात महत्त्वाचे आहे. राजकीय क्षेत्रातील श्रेयवादावर भाष्य करताना डॉ. विखे पाटील यांनी लोकशाही प्रक्रियेचे महत्त्व अधोरेखित केले. ते म्हणाले, एखाद्या कामासाठी आपण प्रयत्न केले, संपर्क केला, त्यामुळे ते काम पूर्ण झाले, असे प्रत्येकाला वाटू शकते. मात्र, राजकीय व्यक्तीच्या कामाचे मूल्यमापन अखेर मतदानातूनच होते. लोकप्रतिनिधींचे काम योग्य नसेल, तर मतदार त्यांना मतदानातून उत्तर देतात. त्यामुळे कोण काय बोलते किंवा कोण कोणावर आरोप करते, यापेक्षा जनतेचा कौल महत्त्वाचा आहे. शिर्डीतील ग्रामस्थ, तालुक्यातील नागरिक, शेतकरी आणि साईबाबा संस्थानच्या कर्मचाऱ्यांच्या प्रश्नावर विखे पाटील परिवाराने केलेल्या कामाचे मूल्यमापन जनता करेल.

कोणाच्या आरोपांमुळे आमचे राजकीय भविष्य ठरणार नाही. साईबाबांचा आशीर्वाद आणि जनतेचा विश्वास यांवरच आमची श्रद्धा आहे, असेही त्यांनी स्पष्ट केले. साईबाबा संस्थानच्या कर्मचाऱ्यांच्या प्रश्नांबाबत बोलताना डॉ. विखे पाटील यांनी सेवाशर्ती, वेतनातील तफावत आणि पदोन्नती प्रक्रियेतील अडचणीकडे लक्ष वेधले. वेगवेगळ्या विश्वस्त मंडळांच्या काळात झालेल्या निर्णयांमुळे अनेक प्रश्न गुंतागुंतीचे झाले आहेत. समान शैक्षणिक पात्रता असल्यास आणि इतर सेवासुविधा अशा विविध मागण्या पुढे येतात. जनतेच्या अपेक्षा कधी संपत नाहीत आणि सक्षम नेतृत्वानेही सर्वसामान्यांची कामे करताना

आवश्यक आहे, असे ते म्हणाले. कर्मचाऱ्यांच्या प्रश्नावर प्रशासनाने वेळ देऊन सविस्तर चर्चा करावी. काही प्रश्नावर एकत्रितपणे विचारविनिमय केल्यास त्यांचे निराकरण होऊ शकते. प्रशासनावर कामाचा मोठा ताण असला, तरी कर्मचाऱ्यांच्या हिताच्या दृष्टीने प्रलंबित प्रश्न टप्प्याटप्प्याने सोडविण्याची आवश्यकता आहे, असेही त्यांनी नमूद केले. कर्मचाऱ्यांच्या अपेक्षा सातत्याने वाढत असतात. सुरुवातीला नोकरी, त्यानंतर कायमस्वरूपी नियुक्ती, वेतनातील सुधारणा आणि इतर सेवासुविधा अशा विविध मागण्या पुढे येतात. जनतेच्या अपेक्षा कधी संपत नाहीत आणि सक्षम नेतृत्वानेही सर्वसामान्यांची कामे करताना

थांबता कामा नये. हा जनतेशी निर्माण झालेल्या विश्वासाचा आणि ऋणानुबंधाचा भाग आहे, असे त्यांनी सांगितले. ४८८ कर्मचाऱ्यांच्या प्रश्नावर समाधान व्यक्त करतानाच या प्रक्रियेत काही कर्मचारी मागे राहिल्याची खंतही डॉ. विखे पाटील यांनी व्यक्त केली. मागील विश्वस्त मंडळाने किमान आठवी उत्तीर्ण असण्याची अट निश्चित केल्यामुळे दीर्घकाळ सेवा केलेल्या काही कर्मचाऱ्यांना या प्रक्रियेचा लाभ मिळू शकला नाही. मात्र, त्यांचे प्रश्नही मार्गी लागले पाहिजेत. कोणावरही अन्याय होऊ नये, ही आपली अपेक्षा असल्याचे ते म्हणाले. संस्थानमधील वैद्यकीय आणि निमवैद्यकीय कर्मचाऱ्यांच्या प्रश्नांकडेही त्यांनी लक्ष वेधले.

अधिक शैक्षणिक पात्रता असूनही काही कर्मचारी सेवासंधी आणि पदांच्या बाबतीत मागे राहिले आहेत. कर्मचारी भरती नियमावलीतील तरतुदी, पात्रतेच्या अटी आणि त्यांची अंमलबजावणी यांचा फेरविचार होणे आवश्यक आहे. परिचारिका आणि इतर वैद्यकीय कर्मचाऱ्यांसाठी लागू केलेल्या पात्रतेच्या अटींचा संदर्भ देताना ते म्हणाले की, संबंधित पदासाठी आवश्यक शैक्षणिक पात्रता आणि अतिरिक्त अटी यांचा तर्कसंगत मेळ असला पाहिजे. एखाद्या नियम या तारखेपासून लागू होतो, त्याची अंमलबजावणी करताना त्या तारखेचा आणि संबंधित कर्मचाऱ्यांच्या परिस्थितीचा विचार होणे आवश्यक आहे. प्रशासनाच्या कायदेशीर मर्यादा लक्षात घेऊन कर्मचाऱ्यांना न्याय देण्यासाठी व्यवहार्य उपाय शोधले पाहिजे. साईबाबा संस्थानच्या विश्वस्त मंडळाच्या नियुक्तीचा मुद्दाही डॉ. विखे पाटील यांनी उपस्थित केला. गेल्या चार दिवाळीपासून विश्वस्त मंडळ नियुक्त होण्याची अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे. विश्वस्त मंडळ अस्तित्वात आल्यानंतर संस्थानमधील अनेक प्रलंबित प्रश्नांना गती मिळेल,

असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या नेतृत्वाखालील राज्य सरकार, न्यायव्यवस्था आणि प्रशासकीय यंत्रणेच्या माध्यमातून संस्थानचे कामकाज सुरळीत होण्यास मदत होत असल्याचे त्यांनी नमूद केले. छत्रपती संभाजीनगर येथील उच्च न्यायालयाने प्रलंबित विषयांवर निर्णय दिल्यामुळे संस्थानच्या कामकाजाला गती मिळाल्याचे सांगत त्यांनी न्यायालयाच्या भूमिकेचे अभिनेंदन केले. कर्मचाऱ्यांच्या प्रश्नावर निर्णय घेताना प्रशासनाला नियम आणि कायदेशीर चौकटीत काम करावे लागते. मात्र, काही प्रश्न सोडविण्यासाठी धोरणात्मक निर्णयांची आवश्यकता असते. अशा वेळी लोकप्रतिनिधींनी पुढाकार घेऊन कर्मचाऱ्यांच्या हिताचे मार्ग शोधले पाहिजेत, असेही त्यांनी सांगितले. शिर्डी शहरातील आगामी विकासकामांची माहिती देताना डॉ. विखे पाटील यांनी कुंभमेळ्याच्या अनुषंगाने सुमारे ५० कोटी रुपयांची कामे सुरू असल्याचे सांगितले. तसेच साईबाबा संस्थानच्या माध्यमातून थीम पार्कसाठी ३० कोटी रुपयांच्या कामाला मंजूरी मिळाल्याचा उल्लेख त्यांनी

केला. या प्रकल्पाच्या निविदा प्रक्रियेसह पुढील कामांना गती मिळाल्यानंतर शिर्डीच्या विकासाला नवी दिशा मिळेल, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला. तसेच शहरात रेडिग्राम, नाट्यगृह आणि थीम पार्क यासारख्या सुविधा उभारण्याच्या दृष्टीने प्रयत्न सुरू आहेत. पुढील वर्षापर्यंत शिर्डीच्या विकासाचे चित्र बदललेले दिसेल, अशी अपेक्षा त्यांनी व्यक्त केली. शहर स्वच्छ ठेवणे, अतिक्रमणांवर नियंत्रण ठेवणे आणि गुन्हेगारीमुक्त वातावरण निर्माण करणे यासाठी नागरपरिषदेच्या पदाधिकाऱ्यांनी व नागरसेवकांनी जबाबदारीने काम करावे, असे आवाहनही त्यांनी केले. साईबाबा संस्थानच्या कर्मचाऱ्यांना मिळणारा न्याय हा केवळ एका दिवसाचा किंवा एका कार्यक्रमाचा विषय नसून, त्यांच्या भविष्यासाठी सातत्याने काम करण्याची गरज आहे, असे डॉ. विखे पाटील यांनी स्पष्ट केले. अनेक कर्मचारी वर्षानुवर्षे आपल्या प्रश्नांच्या निराकरणाची वाट पाहत आहेत. त्यामुळे उर्वरित कर्मचाऱ्यांचे प्रश्नही संवेदनशीलतेने आणि सकारात्मक दृष्टिकोनातून सोडविण्यासाठी प्रयत्न व्हावेत, अशी अपेक्षा त्यांनी व्यक्त केली.

बीड जिल्ह्यातील 1 हजार 370 गावे व वाड्यांना संभाव्य पाणीटंचाईचा फटका ; टंचाईग्रस्त म्हणून घोषित ऑक्टोबर 2026 ते जून 2027 या कालावधीसाठी जिल्हाधिकाऱ्यांचे आदेश ; पहिल्या टप्प्यात 1 हजार 165 गावांचा समावेश

आगामी उन्हाळ्यात संभाव्य पाणीटंचाईची परिस्थिती लक्षात घेऊन बीड जिल्ह्यातील एकूण १ हजार ३७० गावे व वाड्या संभाव्य पाणीटंचाईग्रस्त म्हणून घोषित करण्यात आल्या आहेत . महाराष्ट्र भूजल (विकास व व्यवस्थापन) अधिनियम , २००९ मधील कलम २५ अन्वये जिल्हाधिकारी विवेक जॉन्सन यांनी यासंदर्भात आदेश जारी केले आहेत . वरिष्ठ भूवैज्ञानिक , भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा , बीड यांनी सादर केलेला पर्जन्यमान व निरीक्षण विहिरींच्या पाणीपातळीवर आधारित टंचाई अहवाल विचारत घेऊन हा निर्णय घेण्यात आला आहे . या घोषणेमुळे जिल्ह्यातील ग्रामीण भागातील संभाव्य पाणीटंचाईचे व्यवस्थापन करण्यासाठी प्रशासनाला नियोजनबद्ध उपाययोजना करता येणार आहेत . जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या पाणीटंचाई विभागामार्फत जारी करण्यात आलेल्या आदेशानुसार , ऑक्टोबर २०२६ ते जून

२०२७ या कालावधीसाठी जिल्ह्यातील ११ तालुकांतील गावे व वाड्यांचा संभाव्य पाणीटंचाईच्या यादीत समावेश करण्यात आला आहे . टंचाईचा कालावधी तीन टप्प्यांत विभागण्यात आला असून , ऑक्टोबर ते डिसेंबर २०२६ या पहिल्या टप्प्यात १ हजार १६५ गावे व वाड्या , जानेवारी ते मार्च २०२७ या दुसऱ्या टप्प्यात १९६ गावे व वाड्या , तर एप्रिल ते जून २०२७ या तिसऱ्या टप्प्यात ९ गावे व वाड्यांचा समावेश आहे . अशा प्रकारे एकूण १ हजार ३७० गावे व वाड्या संभाव्य पाणीटंचाईग्रस्त म्हणून घोषित करण्यात आल्या आहेत .

भूजल सर्वेक्षणाच्या अहवालाच्या आधारे निर्णय : बीड जिल्ह्यातील पाणीटंचाईची संभाव्य परिस्थिती निश्चित करताना केवळ पावसाच्या आकडेवारीवर अवलंबून न राहता पर्जन्यमान , निरीक्षण विहिरींमधील पाण्याची पातळी आणि भूजल उपलब्धतेशी

संबंधित बाबींचा विचार करण्यात आला आहे . वरिष्ठ भूवैज्ञानिक , भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा , बीड यांनी सप्टेंबर २०२६ अखेरच्या पर्जन्यमान व निरीक्षण विहिरींच्या पाणीपातळीवर आधारित टंचाई अहवाल सादर केला होता . या अहवालाच्या आधारे संभाव्य टंचाईची परिस्थिती लक्षात घेऊन गावनिहाय माहिती सादर करण्यात आली . त्यानुसार महाराष्ट्र भूजल (विकास व व्यवस्थापन) अधिनियम , २००९ मधील कलम २५ अंतर्गत जिल्ह्यातील संबंधित गावे व वाड्या घोषित करण्याची कार्यवाही करण्यात आली . जिल्ह्यातील पाणीटंचाईचे स्वरूप आणि कालावधी लक्षात घेऊन टप्प्याटप्प्याने नियोजन करणे आवश्यक आहे . काही गावांमध्ये पाण्याची उपलब्धता हिवाळ्यातच कमी होण्याची शक्यता असते , तर काही ठिकाणी उन्हाळ्याच्या अखेरच्या टप्प्यात पाणीटंचाई अधिक तीव्र होऊ शकते .

त्यामुळे संभाव्य टंचाईग्रस्त गावांची कालावधीनुसार विभागणी करून पाणीपुरवठा व्यवस्थापनासाठी आवश्यक उपाययोजना करण्याच्या दृष्टीने ही यादी महत्त्वाची ठरणार आहे .

पहिल्या टप्प्यात सर्वाधिक १ हजार १६५ गावांचा समावेश : प्रशासनाने निश्चित केलेल्या टप्प्यांमध्ये ऑक्टोबर ते डिसेंबर २०२६ या कालावधीतील संभाव्य टंचाईग्रस्त गावांची संख्या सर्वाधिक आहे . या कालावधीसाठी १ हजार १६५ गावे व वाड्यांचा समावेश करण्यात आला आहे . जानेवारी ते मार्च २०२७ या कालावधीत १९६ , तर एप्रिल ते जून २०२७ या कालावधीसाठी ९ गावे व वाड्यांचा समावेश आहे . ही आकडेवारी आगामी महिन्यांमध्ये पाणीपुरवठ्याचे नियोजन , उपलब्ध जलस्रोतांचे व्यवस्थापन आणि गरजेनुसार करण्यासाठी महत्त्वाची ठरणार आहे .

पाणीटंचाईग्रस्त म्हणून घोषित करण्यात आलेल्या गावांमध्ये स्थानिक परिस्थितीनुसार पिण्याच्या पाण्याची उपलब्धता , विहिरी व अन्य जलस्रोतांची स्थिती , पाणीपुरवठा योजनांची कार्यक्षमता आणि नागरिकांची गरज यांचा विचार करून उपाययोजना करणे आवश्यक राहणार आहे . संभाव्य टंचाईची पूर्वकल्पना मिळाल्यामुळे संबंधित यंत्रणांना आवश्यक तयारी करण्यासाठी वेळ मिळणार आहे .

संबंधित विभागांना कार्यवाहीचे निर्देश : जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून जारी करण्यात आलेल्या आदेशात संबंधित प्रशासकीय व तांत्रिक यंत्रणांना माहिती आणि आवश्यक कार्यवाहीसाठी निर्देश देण्यात आले आहेत . विभागीय आयुक्त , छत्रपती संभाजीनगर , जिल्हा परिषद बीडचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी , भूजल सर्वेक्षण आणि विकास यंत्रणा , ग्रामीण पाणीपुरवठा विभाग , तसेच संबंधित उपविभागीय

जलस्रोतांचे संवर्धन करणे आणि पाणीपुरवठा योजनांचे योग्य व्यवस्थापन करणे आवश्यक आहे . संभाव्य पाणीटंचाईग्रस्त गावांची घोषणा हा त्या दिशेने केलेला प्रशासकीय टप्पा आहे . गावांतील विहिरी , बोअरवेल , तलाव आणि अन्य जलस्रोतांची स्थिती नियमितपणे तपासणे , पाणीपुरवठा योजनांमधील अडचणी वेळेत दूर करणे आणि उपलब्ध पाण्याचा काटकसरीने वापर करण्याबाबत जनजागृती करणे महत्त्वाचे राहणार आहे . ज्या भागात पाणी उपलब्धतेचा प्रश्न अधिक गंभीर होण्याची शक्यता आहे , तेथे स्थानिक परिस्थितीनुसार पर्यायी व्यवस्था करण्यासाठी संबंधित यंत्रणांना सज्ज राहावे लागणार आहे .

पाणी बचतीसाठी नागरिकांचाही सहभाग आवश्यक : पाणीटंचाईचा सामना करण्यासाठी प्रशासनाच्या उपाययोजनांसोबत नागरिकांचा सहभागही महत्त्वाचा आहे . पिण्याच्या पाण्याचा अपव्यय टाळणे , घरगुती वापरात

जिल्हाधिकारी विवेक जॉन्सन यांनी कस्तुरबा गांधी विद्यालयाच्या विद्यार्थिनींना दिले यशाचे कानमंत्र

बीड, दि २४ (जि मा का) : जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या वतीने शनिवारी, २४ ऑक्टोबर २०२६ रोजी आयोजित 'कलेक्टरांशी गप्पा' या अभिनव उपक्रमात जिल्हाधिकारी विवेक जॉन्सन यांनी कस्तुरबा गांधी निवासी बाल विद्यालय, गेवराई येथील विद्यार्थिनींशी थेट संवाद साधला. जिल्हा नियोजन समिती सभागृहात सकाळी ११ वाजता पार पडलेल्या या विशेष कार्यक्रमाला जिल्हा नियोजन अधिकारी, शिक्षण विभागाचे अधिकारी, मुख्याध्यापिका आणि शिक्षक प्रामुख्याने उपस्थित होते. प्रशासकीय व्यवस्थेचे प्रमुख आणि शालेय विद्यार्थी यांच्यातील दरी कमी करून थेट सुसंवाद प्रस्थापित करणे, हे या आगळ्यावेगळ्या उपक्रमाचे प्रमुख वैशिष्ट्य ठरले.

या अनौपचारिक आणि मनमोकळ्या गप्पांदरम्यान जिल्हाधिकारी विवेक जॉन्सन यांनी विद्यार्थिनींना मोठी स्वप्ने पाहण्याचे आणि ती साकारण्यासाठी जिद्दीने मेहनत करण्याचे आवाहन केले. कोणत्याही परिस्थितीत हार न मानता, अपयशाची भीती न बाळगता सातत्याने प्रयत्न केल्यास यश नक्की मिळते, असा कानमंत्र त्यांनी दिला. अधिकाऱ्यांनी केवळ मार्गदर्शन न करता विद्यार्थिनींच्या मनात प्रशासनाविषयी असलेली धास्ती दूर केली आणि त्यांच्या उज्वल भविष्यासाठी त्यांना मोलाचे प्रोत्साहन दिले. आपल्या स्वप्नांचा पाऊलगा करण्यासाठी कठोर परिश्रमाना पर्याय नाही, ही बाब त्यांनी विविध उदाहरणे देऊन विद्यार्थिनींना पटवून दिली, ज्यामुळे उपस्थित मुलींमध्ये एक नवी ऊर्जा आणि आत्मविश्वास निर्माण झाला.

याच बैठकीत प्रशासनाने शाळेत उपलब्ध असलेल्या विविध सोयी-सुविधा आणि दैनंदिन कामकाजाचा आढावा घेतला. विद्यार्थिनींना निवासी शाळेत राहताना किंवा शिक्षण घेताना भेडसावणाऱ्या अडचणी जिल्हाधिकारी जॉन्सन यांनी अत्यंत आत्मीयतेने जाणून घेतल्या आणि त्या सोडविण्याचे आश्वासन दिले. केवळ शैक्षणिक प्रगतीपुरते मर्यादित न राहता, अधिकाऱ्यांनी विद्यार्थिनींच्या अभ्यासाचे नियोजन, त्यांच्या भविष्यातील महत्त्वाकांक्षा आणि कौटुंबिक पार्श्वभूमीचीही सविस्तर माहिती घेतली. प्रशासनाच्या या संवेदनशील आणि सकारात्मक दृष्टिकोनामुळे ग्रामीण भागातील या विद्यार्थिनींच्या चेहऱ्यावर मोठे समाधान पाहायला मिळाले असून, हा संवाद उपक्रम विद्यार्थ्यांच्या जीवनाला नवी दिशा देणारा ठरला आहे.

दुष्काळी परिस्थितीवर मात करण्यासाठी बीड जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना रब्बी ज्वारीचा आधार!

बीड दि 24 (जिमाका) यावर्षी बीड जिल्ह्यामध्ये उद्धवलेली भीषण दुष्काळजन्य परिस्थिती लक्षात घेता शासनातर्फे जिल्ह्याकरिता ज्वारी बियाणे मिनीकिट्ची विविध तरतुद करण्यात आली आहे. याअंतर्गत बीड जिल्ह्यासाठी एकूण २० हजार रब्बी ज्वारी बियाणे मिनीकिट् मंजूर करण्यात आले असून, १० नोव्हेंबरपूर्वी त्यांचे वितरण करण्याचे नियोजन आहे.जिल्ह्यातील कमी पर्जन्यमान व दुष्काळी परिस्थिती लक्षात घेता रब्बी हंगामात शेतकऱ्यांना दिलासा देण्यासाठी शासनामार्फत ही सुधारित रब्बी ज्वारी बियाणे मिनीकिट वितरण योजना राबविण्यात येत आहे. रब्बी ज्वारी पिकासाठीचे हे बियाणे मिनीकिट ४ कि.ग्रॅ. वजनाचे असून,प्रत्येक मिनीकिटमध्ये प्रक्रिया केलेले बियाणे वैजकी खताची पाकिटे,पीक लागवड विषयक माहितीपत्रक ई.बाबीचा समावेश असेल.

महाडीबीटी पोर्टलवर नोंदणी आवश्यक या योजनेतील लाभार्थी शेतकऱ्यांची निवड महाडीबीटी (Ma-haDBT) पोर्टलद्वारे प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य (FCFS) या तत्वावर करण्यात येणार आहे.त्यामुळे इच्छुक शेतकऱ्यांनी विलंब न करता महाडीबीटी पोर्टलवर ऑनलाइन अर्ज नोंदणी करावी. निवड झालेल्या पात्र शेतकऱ्यांना १० नोव्हेंबर २०२६ पूर्वी नियोजनबद्ध पद्धतीने मिनीकिट्चे वितरण करण्याचे नियोजन आहे. १ शेतकऱ्यांनी योजनेचा लाभ घ्यावा कमी पाण्यात उत्पादन देणारे व प्रतिकूल हवामान परिस्थितीत तग धरणारे सुधारित ज्वारी वाण शेतकऱ्यांना उपलब्ध करून देणे हा या योजनेचा मुख्य उद्देश आहे. राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा व पोषण अभियानांतर्गत पौष्टिक तृणधान्य पिकांना प्रोत्साहन देण्यासाठी ही योजना राबविण्यात येत आहे. जिल्ह्यातील जास्तीत जास्त शेतकऱ्यांनी वेळेेत mahadbtt.maharashtra.gov.in farmer login या महाडीबीटी पोर्टल वर जाऊन ऑनलाइन अर्ज करावेत व योजनेचा लाभ घ्यावा असे आवाहन जिल्ह्याचे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी श्री. एस.एम.साळवे यांनी केले आहे. वरील बाबीकरीता अर्ज करणेसाठी www.mahadbtt.maharashtra.gov.in/Farmer/AgriLogin या संकेत तथ्याच्या वापर करण्यात यावा.तसेच योजने बाबत अधिक माहितीसाठी कृषी विभाग,महाराष्ट्र राज्य,संकेतस्थळ-www.krishi.maharashtra.gov.in किंवा संबंधित सहाय्यक कृषि अधिकारी,उप कृषि अधिकारी,मंडळ व तालुका कृषी अधिकारी कार्यालय यांच्याशी संपर्क साधावा. नोट - योजनेच्या मार्गदर्शक सूचने अन्वये अटी व शर्ती अर्जदार शेतकरी यांना बंधनकारक राहतील.

पोलिओमुक्त भारतासाठी रोटरी क्लब ऑफ अंबाजोगाई सिटीचा पुढाकार!

आरोग्य अधिकारी, डॉ.बालासाहेब लोमटे व सुप्रसिद्ध हृदयरोगतज्ज्ञ डॉ. नवनाथ घुगे यांच्यासह मान्यवरांचा जनजागृती व मदतफेरीत सहभाग

अंबाजोगाई : बालकांचे आरोग्य सुरक्षित राहावे आणि समाजात पोलिओ प्रतिबंधाबाबत व्यापक जनजागृती व्हावी, या उद्देशाने रोटरी क्लब ऑफ अंबाजोगाई सिटीच्या वतीने पोलिओ जनजागृती व मदतफेरीचे आयोजन करण्यात आले. या उपक्रमात सुप्रसिद्ध हृदयरोगतज्ज्ञ डॉ. नवनाथ घुगे, आरोग्य अधिकारी बालासाहेब लोमटे आणि रोटरी क्लबचे अध्यक्ष शकील बागवान यांनी सहभाग नोंदवला.

पोलिओ हा आजार बालकांच्या आरोग्यावर गंभीर परिणाम करू शकतो. त्यामुळे प्रत्येक बालकाला वेळेवर पोलिओची लस मिळणे, पालकांमध्ये लसीकरणबाबत जागरूकता निर्माण करणे आणि आरोग्यविषयक संदेश समाजातील प्रत्येक घटकापर्यंत पोहोचवणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. याच सामाजिक बांधिलकीतून रोटरी क्लब ऑफ अंबाजोगाई सिटीने या जनजागृती उपक्रमाच्या

माध्यमातून आरोग्याचा संदेश देण्याचा प्रयत्न केला. डॉक्टर, आरोग्य अधिकारी आणि सामाजिक कार्यकर्त्यांचा सहभाग हे या उपक्रमाचे महत्त्वाचे वैशिष्ट्य ठरले. आरोग्यविषयक जनजागृतीसाठी सामाजिक संस्थांनी पुढाकार घेतल्यास नागरिकांमध्ये प्रतिबंधात्मक आरोग्यसेवेबाबत

जागरूकता वाढण्यास मदत होते. पोलिओ प्रतिबंधासाठी नियमित लसीकरणाचे महत्त्व जनसामान्यांपर्यंत पोहोचवणे ही काळाची गरज आहे.

रोटरी क्लब ऑफ अंबाजोगाई सिटीच्या या उपक्रमातून बालकांचे आरोग्य, सामाजिक जबाबदारी आणि लोकसहभाग यांचा सकारात्मक

अंबाजोगाईत हॉटेलच्या जुन्या बिलावरून राडा: चालकाला विटा व लाथाबुक्क्यांनी मारहाण, दुचाकी व फ्रीजची तोडफोड

अंबाजोगाई : अंबाजोगाई शहरात हॉटेलच्या थकीत बिलावरून झालेल्या वादातून एका हॉटेल चालकाला बेदम मारहाण झाल्याची धक्कादायक घटना घडली आहे. केज बीड रोडवरील प्रसिद्ध महाराजा हॉटेलमध्ये ही घटना घडली असून या प्रकरणी अंबाजोगाई शहर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, फिरादी अश्वय प्रकाश गायकवाड (वय २७, रा. शिक्षक कॉलनी, अंबाजोगाई) हे महाराजा

हॉटेलचे चालक आहेत. दिनांक २२ ऑक्टोबर २०२६ रोजी सायंकाळी ७ वाजण्याच्या सुमारास आरोपी अभय सावरे (रा. चनई, ता. अंबाजोगाई) हा हॉटेलमध्ये आला होता. यावेळी अश्वय गायकवाड यांनी त्याच्याकडे मागील जेवणाचे थकीत बिल मागितले. तू मला मागील बिल कसे मागितले? असा राग मनात धरून आरोपीने फिरादीसोबत वाद घालण्यास सुरुवात केली. वादाचे रूपांतर शिवीगाळात झाले आणि रागाच्या भरात आरोपीने बाजूला पडलेली

वीट उचलून अश्वय गायकवाड यांच्या डोळ्यात मारली. यात ते गंभीर जखमी झाले. त्यानंतर लाथाबुक्क्यांनीही बेदम मारहाण करण्यात आली. जिवे मारण्याची धमकी आणि तोडफोड करण्यात आली. मारहाणीवरच न थांबता आरोपीने पुन्हा बिल मागितलेस तर जिवे मारून टाकीन, अशी धमकी दिली.

एवढेच नव्हे तर हॉटेलसमोर उभी असलेली फिरादीची स्पॅन्डर मोटारसायकल (क्र. MH 44 AA 4564)

आणि हॉटेलमधील फ्रीजवर दगड मारून मोठी तोडफोड व नुकसान केले. या घटनेनंतर जखमी हॉटेल चालक अश्वय गायकवाड यांनी तात्काळ अंबाजोगाई शहर पोलीस ठाणे गाठून तक्रार दाखल केली. त्यांच्या तक्रारीवरून पोलिसांनी आरोपी अभय सावरे याच्या विरुद्ध गु.र.नं. ४७१/२०२६ अंतर्गत भारतीय न्याय सहितेच्या संबंधित कलमान्वये गुन्हा नोंदवला आहे. या प्रकरणाचा पुढील तपास महिला पोलीस हवालदार पाचपिंडे या करीत आहेत.

दुष्काळाच्या सावटात सामाजिक बांधिलकी; राहुल भैय्या गदळे यांचा वाढदिवस आपला परिवार वृद्धाश्रम व 'आनंदग्राम'च्या मुलांसोबत अन्नदानाने साजरा!

बीड/प्रतिनिधी सध्या सर्वत्र जाणवत असलेल्या गंभीर दुष्काळाच्या पार्श्वभूमीवर, वायफळ खर्च आणि डामडौल टाळून राहुल भैय्या गदळे यांचा वाढदिवस आज अत्यंत अनेक्या आणि संवेदनशील पद्धतीने साजरा करण्यात आला. राहुल भैय्या गदळे व त्यांच्या परिवाराने आज कोणत्याही स्वरूपाची बॅनरबाजी किंवा अवाजवी खर्च न करता, कळसंभर येथील आपला परिवार वृद्धाश्रम कळसंभर येथील तसेच 'आनंदग्राम पाली' येथील अनेक व वंचित मुलांना अन्नदान करून समाजासमोर एक नवा आदर्श ठेवला आहे.

यावर्षी पावसाअभावी निर्माण झालेल्या दुष्काळी परिस्थितीमुळे सर्वसामान्य जनता होरपळत आहे. अशा परिस्थितीत

वाढदिवसाचे अवडंबर माजविण्यापेक्षा समाजातील गरजू घटकांना मदत करण्याचा निर्णय गदळे परिवाराने घेतला. या उपक्रमांतर्गत आज वृद्धाश्रमातील जेष्ठ नागरिक आणि आनंदग्राम पाली येथील लहान बालकांना दर्जेदार व पोटभर भोजन देण्यात आले. गदळे परिवाराने या दोन्ही ठिकाणी उपस्थित राहून ज्येष्ठ

नागरिकांचे आशीर्वाद घेतले आणि लहान मुलांशी आपुलकीने संवाद साधला. राहुल भैय्या गदळे यांच्या या उपक्रमांमुळे वृद्धाश्रमातील वृद्धांंच्या आणि आनंदग्राममधील मुलांच्या चेहऱ्यावर हसू उमलले होते.

"सध्याची भीषण दुष्काळी परिस्थिती पाहता, उत्सवावर मोठ्या प्रमाणावर खर्च करणे योग्य नाही. समाजातील ज्या

घटकांना खऱ्या अर्थाने मदतीची गरज आहे, त्यांच्या पाठीशी उभे राहणे हे आपले कर्तव्य आहे. आज ज्येष्ठ नागरिक आणि मुलांसोबत घालवलेला वेळ मला आत्मिक समाधान देऊन गेला," अशी भावना राहुल भैय्या गदळे यांनी यावेळी व्यक्त केली.

आज पार पडलेल्या या अत्यंत स्तुत्य आणि आदर्शवत उपक्रमाचे राजकी

जागतिक पोलिओ दिनानिमित्त केज शहरात रोटरीची भव्य जनजागृती रॅली

केज - जागतिक पोलिओ दिनाचे औचित्य साधून केज रोटरीच्या वतीने अध्यक्ष असरार खुरेशी व सचिव हनुमंत भोसले यांच्या मार्गदर्शनाखाली भव्य विद्यार्थी रॅलीचे आयोजन करण्यात आले. यावेळी 'भारत माता की जय', 'दो बूटे जिंदगीकी', 'हम सब एक है!', पोलिओ जनजागृती करू...पोलिओ जगातून हद्दपार करू !! या घोषणांनी केज शहर दुमदुमून गेले.

केज शहर, तालुका व परिसरात पोलिओ बदल जनजागृती व्हावी च्यासाठी ध्वनिक्षेपकाद्वारे रस्त्यावरून पोलिओ बदल माहिती देऊन पोलिओ च्या लसीकरणाचे महत्व लोकांना सांगण्यात आले. या रॅलीमध्ये अवाड एज्युकेशन अर्कडेमी व राजर्षी शाहू विद्यामंदिर चे विद्यार्थी, शिक्षक, इतर रोटरी सदस्य व नागरिक मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते. सहभागी झाले होते. कार्यक्रम यशस्वी करण्यासाठी हनुमंत भोसले, प्रवीण देशपांडे, सत्यवान राऊत, सूर्यकांत चवरे, शेख इन्बाल, डॉ विठ्ठल अवाड यांनी विशेष परिश्रम घेतले. इतर रोटरी सदस्य व नागरिक मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते.

संत रविदासांनी समरसतेचा दीप प्रज्वलित केला - स्वप्निल चामणीकर सावरकर महाविद्यालयात राष्ट्रीय संगोष्ठी

बीड (प्रतिनिधी) मागील साडेसहाशे वर्षांपूर्वी महान संत रविदास यांनी सामाजिक समरसतेचा, बंधूभाव आणि भक्तिमार्गाचा दीप प्रज्वलित केला असे प्रतिपादन राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे देवगिरी प्रांत प्रचारक स्वप्निल चामणीकर यांनी केले. येथील स्वातंत्र्यवीर सावरकर महाविद्यालया मध्ये दिनांक 24 ऑक्टोबर रोजी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, स्वातंत्र्यवीर सावरकर महाविद्यालय बीड, आणि अखिल भारतीय राष्ट्रीय शैक्षिक महासंघ यांचा संयुक्त विद्यमाने संत रविदास यांच्या 650 व्या जयंती वर्षांनिमित्त 'संत रविदास बंधूभाव, मानवतावाद आणि सामाजिक समरसता' या विषयावर एक दिवसीय राष्ट्रीय संगोष्ठीचे आयोजन करण्यात आले होते. संगोष्ठीचे उद्घाटन देवगिरी प्रांत प्रचारक श्री.स्वप्निल चामणीकर यांचा हस्ते करण्यात आले. कार्यक्रमाचे अध्यक्षस्थानी भारतीय शिक्षण प्रसारक संस्थेचे अध्यक्ष डॉ. सुरेंद्र अलुरकर हे होते. व्यासपीठावर संस्थेचे कार्यवाह डॉ. हेमंत वैद्य, महाविद्यालय विकास समितीचे अध्यक्ष प्रा.चंद्रकांत मुळे, प्राचार्य डॉ. सुहास मोराळे, अखिल भारतीय शैक्षिक महासंघाचे राज्य महामंत्री डॉ. दिलीप अर्जुने, संयोजक डॉ. गंगाधर उषमवार यांची उपस्थिती होती. पुढे बोलताना चामणीकर म्हणाले की संत रविदास यांचे विचार समाजातील सर्व घटकांपर्यंत पोहोचवणे गरजेचे आहे. संत रविदासांनी समतेचा भक्तीचा प्रवाह सुरू ठेवून कर्मयोग सांगितला असे ते म्हणाले. डॉ. दिलीप अर्जुने म्हणाले की अखिल भारतीय राष्ट्रीय शैक्षिक महासंघ संपूर्ण देशभर संत रविदास यांच्या 650 व्या जयंती वर्षांनिमित्त विविध कार्यक्रम आयोजित करत आहे.

बीड जिल्ह्यात 59.67 टक्के मतदान, निवडणूक प्रक्रिया अत्यंत शान्ततेत संपन्न

बीड दि. 23 (जिमाका) : औरंगाबाद विभाग पदवीधर मतदारसंघ निवडणूक २०२६ च्या मतदानाची प्रक्रिया आज बीड जिल्ह्यात अत्यंत शांततेत, शिस्तबद्ध पद्धतीने आणि प्रशासनाच्या चोख बंदोबस्तात पार पडली. निवडणूक विभागाकडे प्राप्त झालेल्या अंतिम आकडेवारीनुसार, संपूर्ण जिल्ह्यात दिवसअखेर ५९.६७ टक्के इतक्या मतदानाची नोंद झाली आहे. जिल्ह्यातील एकूण ६७ हजार ६७२ नोंदणीकृत पदवीधर मतदारांपैकी तब्बल ३४ हजार ४९६ मतदारांनी आपला मतदानाचा पवित्र हक्क बजावला. सकाळपासूनच मतदान केंद्रांवर मतदारांचा उत्साह संमिश्र स्वरूपाचा होता, मात्र दुपारनंतर मतदानाचा टक्का लक्षणीयरीत्या वाढल्याचे चित्र संपूर्ण जिल्ह्यात पाहायला मिळाले. सकाळी आठ वाजता मतदानाला सुरुवात झाल्यानंतर पहिल्या दोन तासांत मतदानाचा वेग काहीसा संथ होता. सकाळी १० वाजेपर्यंत जिल्ह्यात केवळ ८.१५ टक्के इतके मतदान झाले होते. मात्र, जसजसा दिवस पुढे सरकत गेला तसतशी मतदारांची पावले मतदान केंद्रांकडे वळू लागली.

कर्जवसुलीसाठी सक्ती खपवून घेतली जाणार नाही : जिल्हाधिकारी

तभा वृत्तसेवा
नांदेड, दि. २५ ऑक्टोबर -

जिल्ह्यातील दुष्काळी परिस्थितीच्या पार्श्वभूमीवर शेतकरी व अन्य कर्जदारांना दिलासा देण्यासाठी कर्जवसुली करताना स्मॉल फायनान्स, मायक्रोफायनान्स व इतर खासगी वित्तीय संस्थांनी कोणत्याही प्रकारची सक्ती, धमकी किंवा बेकायदेशीर मार्गांचा अवलंब करू नये. तसेच भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या मॉर्गदरशक सूचनांचे काटेकोर पालन करावे, असे स्पष्ट निर्देश जिल्हाधिकारी राहुल कडिले यांनी आज आयोजित बैठकीत दिले.

दुष्काळी परिस्थितीत शेतकरी व कर्जदार आर्थिक अडचणींचा सामना करीत असताना वित्तीय संस्थांच्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांनी त्यांच्याशी सोजन्मपूर्ण व संवेदनशील वर्तन करावे. कर्जवसुलीसाठी मानसिक त्रास देणे, अपमानास्पद वर्तन करणे, धमकावणे, हिसाचार करणे, गुन्हेगारी पार्श्वभूमी असलेल्या व्यक्तींचा वापर करणे तसेच सीबील स्कोर खराब करण्याची भीती दाखवून दबाव आणणे, अशा बेकायदेशीर किंवा नियमबाह्य कृती कोणत्याही परिस्थितीत सहन केल्या जाणार नाहीत, असे जिल्हाधिकाऱ्यांनी स्पष्ट केले.

नियमबाह्य वसुली करणाऱ्या संस्थांवर कठोर कारवाई

स्मॉल फायनान्स, मायक्रोफायनान्स व इतर वित्तीय संस्थांकडून कर्जवसुलीच्या नियम ऩेचे उल्लंघन झाल्याचे निदर्शनास आल्यास पोलीस प्रशासन व जिल्हा प्रशासनामार्फत संबंधितांवर कायद्यानुसार कठोर दंडात्मक व फौजदारी कारवाई करण्यात येईल. यापुढे नियमबाह्य वसुलीच्या प्रकरणांत कोणतीही पूर्वसूचना देऊन कारवाईची संधी देण्याची अपेक्षा न ठेवता, लागू कायदेशीर तरतुदीनुसार तातडीने कारवाई करण्यात येईल, असा स्पष्ट

इशाराही बैठकीत देण्यात आला.

क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांनी नियमित देखरेख ठेवावीः*

क्षेत्रीय स्तरावर तहसीलदार, सहाय्यक निबंधक/संबंधित दुय्यम निबंधक सहकारी अधिकारी यांनी स्थानिक पोलीस प्रशासनाच्या समन्वयाने स्मॉल फायनान्स, मायक्रोफायनान्स व इतर वित्तीय संस्थांच्या कर्जवसुलीच्या व्यवहारांवर बारकाईने लक्ष ठेवावे. अनधिकृत वसुली, कर्जदारांना धमकावणे आणि इतर संशयास्पद व्यवहार आढळल्यास त्यांची तातडीने पडताळणी करून संबंधित

कायद्यांनुसार आवश्यक कारवाई करावी. अशा प्रकरणांचा नियमित आढावा घेऊन केलेल्या कारवाईचा अहवाल सादर करावा, असे निर्देशही जिल्हाधिकारी राहुल कडिले यांनी दिले.

शेतकऱ्यांचा सन्मान व कायद्याचे पालन अनिवार्य

सर्व वित्तीय संस्थांनी कर्जवसुली करताना लागू नियमांचे पालन करणे, कर्जदारांच्या सन्मानाचे व कायदेशीर हक्कांचे संरक्षण करणे आणि कोणत्याही प्रकारच्या दबावाच्या तंत्रांचा वापर टाळणे बंधनकारक आहे. दुष्काळी परिस्थितीचा गैरफायदा घेऊन शेतकरी व सर्वसामान्य कर्जदारांना त्रास देणाऱ्या संस्थांविरूद्ध प्रशासन कठोर भूमिका घेणार असून, नियमभंग करणाऱ्यांची कोणतीही गय केली जाणार नाही, असा स्पष्ट संदेश जिल्हाधिकारी राहुल कडिले यांनी या बैठकीत दिला.

या बैठकीस अपर जिल्हाधिकारी डॉ. रत्नदीप गायकवाड, अपर पोलीस अधीक्षक सुरज गुरव, सहकारी संस्थेचे जिल्हा उपनिबंधक शाहूराज हिरे, जिल्हा अग्रणी बँकेचे व्यवस्थापक बी. जी. सोनकांबळे यांच्यासह संबंधित विभागाचे अधिकारी उपस्थित होते.

हिमायतनगर येथील शेतकरी भवनाला प्रशासकीय मान्यता!

तभा वृत्तसेवा
हिमायतनगर, दि. २५ ऑक्टोबर -

येथील शेतकऱ्यांसाठी आनंदाची बातमी असून, शासनाच्या 'राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज शेतकरी भवन' योजनेअंतर्गत नवीन शेतकरी भवनाच्या उभारणीसाठी १ कोटी ५२ लाख ९१ हजार ९७० रुपयांच्या निधीला प्रशासकीय मान्यता मिळाली आहे. हदगाव-हिमायतनगर विधानसभा मतदारसंघाचे आमदार बाबुराव कदम यांच्या सातत्यपूर्ण पाठपुराव्यामुळे हा निधी मंजूर झाला असून, लवकरच शेतकरी भवनाच्या बांधकामाला सुरुवात होणार आहे.

शेतकऱ्यांची ही गैरसोय दूर करण्यासाठी आमदार बाबुराव कदम यांनी पुढाकार घेतला. मागील वर्षी त्यांनी राज्याचे पणन मंत्री जयकुमार रावल यांच्याकडे शेतकरी भवन उभारणीचा प्रस्ताव सादर करून त्यास मंजुरी मिळाली, यासाठी विशेष प्रयत्न केले होते. अखेर त्यांच्या पाठपुराव्याला यश मिळाले असून, शेतकरी भवनासाठी भरीव निधी मंजूर झाल्याने शेतकऱ्यांमध्े समाधान व्यक्त होत आहे.

शेतकऱ्यांना मिळणार मूलभूत सुविधा

नवीन शेतकरी भवनामुळे बाजार समितीत शेतमाल विक्रीसाठी येणाऱ्या शेतकऱ्यांना विश्रांतीसह आवश्यक मूलभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यास मदत होणार आहे. यामुळे ग्रामीण भागातील शेतकऱ्यांची गैरसोय कमी होऊन कृषी उत्पन्न बाजार समिती परिसरातील सुविधांमध्ये सुधारणा होण्यास हातभार लागणार आहे.

शेतकऱ्यांना आवश्यक सुविधा उपलब्ध करून देणे, त्यांच्या शेतमालाला योग्य दर मिळवून देण्यासाठी प्रयत्न करणे आणि ग्रामीण भागाचा सर्वांगीण विकास साधणे हेच आपले मुख्य ध्येय असल्याचा विश्वास आमदार बाबुराव कदम यांनी व्यक्त केला.

पत्रकार संघटनेची नवीफळी :नागेश कल्याण जिल्हाध्यक्ष

नायगाव- व्हॉईस ऑफ मीडिया इंटरनॅशनल फोरमच्या नांदेड दक्षिण जिल्हा व नायगाव तालुका कार्यकारिणीच्या नव्या पदाधिकाऱ्यांची घोषणा करण्यात आली आहे. नांदेड दक्षिण जिल्हाध्यक्षपदी नागेश पाटील कल्याण यांची निवड करण्यात आली असून नायगांव तालुकाध्यक्षपदाची जबाबदारी माधव धडेकर यांच्याकडे सोपविण्यात आली आहे. या निवडीमुळे

जिल्हा आणि तालुका पातळीवर संघटनेच्या कार्याला नवी दिशा मिळण्याची अपेक्षा व्यक्त होत आहे.नायगांव पंचायत समितीच्या सभागृहात आयोजित संघटनेच्या बैठकीत व्हॉईस ऑफ मीडिया इंटरनॅशनल फोरमचे जिल्हाध्यक्ष तुकाराम पाटील सावंत यांच्या हस्ते नवनियुक्त पदाधिकाऱ्यांच्या निवडी जाहीर करण्यात आल्या. यावेळी जिल्हा उपाध्यक्षपदी गंगाधर ढवळे यांची निवड करण्यात आली. त्याचबरोबर नायगांव तालुका कार्याध्यक्षपदी माधव बैलकवाड आणि तालुका उपाध्यक्षपदी मिलिंद बच्चाव यांची निवड जाहीर करण्यात आली. या बैठकीला व्हॉईस ऑफ मीडियाचे आरोग्य विंग जिल्हाध्यक्ष संजय धरुपे, महानगराध्यक्ष सूर्यकुमार यंत्रावार, प्रकाश हणमते, म धुकर जवळे, प्रल्हाद भंडारे, नागोराव बंडे, करीम चाऊस, केबा रावते आणि चंद्रकांत पाटील पवार यांच्यासह नायगांव तालुक्यातील पदाधिकारी व सदस्य उपस्थित होते. नांदेड दक्षिण जिल्हा आणि नायगांव तालुक्याच्या नव्या कार्यकारिणीच्या घोषणेमुळे संघटनात्मक कामकाजाला अधिक गती मिळण्याची आशा व्यक्त होत आहे. पत्रकारांच्या प्रश्नांसाठी एकजुटीने उभे राहणे, त्यांच्या सन्मानाचे रक्षण करणे आणि पत्रकारितेच्या क्षेत्रात परस्पर सहकार्याची भावना दृढ करणे या दिशेने नव नियुक्त पदाधिकारी कशा प्रकारे पुढाकार घेतात, याकडे आता पत्रकार वर्तुळाचे लक्ष लागले आहे.

शैक्षणिक उत्कृष्टतेत शांतीनिकेतन पब्लिक स्कूल नांदेड जिल्ह्यात अव्वल

नवीन नांदेड -शांतीनिकेतन पब्लिक स्कूल या शैक्षणिक संस्थेने शैक्षणिक क्षेत्रात उल्लेखनीय यश संपादन करून नांदेड जिल्ह्यात प्रथम क्रमांक तर महाराष्ट्र राज्यात तेरावा क्रमांक पटकावला आहे. शांती निकेतन पब्लिक स्कूलचे मुख्याध्यापक व शिक्षक वृंद यांच्या अथक पयलातून हे यश संपादन करता आले. सदरील यशाबद्दल संस्थेचे अध्यक्ष व सचिव यांनी शिक्षकांच्या कौतुक केले. नवी दिल्ली येथील पुलमन एरोसिटी येथे आयोजित एज्युकेशन वर्ल्ड इंडिया स्कूल रँकिंग अवॉर्ड्स २०२६-२७ मध्ये शाळेला प्रतिष्ठित सन्मानाने गौरविण्यात आले आहे. या मानांकनात शाळेने नांदेड शहरात प्रथम, तर

महाराष्ट्रात १२ वा क्रमांक पटकावला आहे. शाळेच्या या यशामुळे शैक्षणिक क्षेत्रात मानाचा तुरा रोवला गेला असून, गुणवत्तापूर्ण शिक्षण, विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास आणि शैक्षणिक उत्कृष्टतेसाठी शाळेने केलेल्या प्रयत्नांना महत्त्वपूर्ण पावती मिळाली आहे.विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक प्रगतीसोबतच त्यांच्या व्यक्तिमत्त्व विकासावर भर देणाऱ्या शाळेच्या कार्याचा या सन्मानामुळे गौरव झाला आहे. या यशाबद्दल शाळेचे व्यवस्थापन, मुख्याध्यापक, शिक्षकवृंद आणि शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे सर्व स्तरांतून अभिनंदन होत आहे.या यशाबद्दल संस्थेच्या अध्यक्षा सी. शशिकला बिरादार, सचिव संभाजी बिरादार , कोषाध्यक्ष सत्यजीत बिरादार, मुख्याध्यापक जाधव आणि सर्व शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांचे सर्व स्तरांतून अभिनंदन करून पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या.

राहुल कोलते राज्यस्तरीय आदर्श पत्रकार पुरस्काराचे मानकरी

मुद्रखेड -गेल्या काही वर्षांपासून पत्रकारितेच्या माध्यमातून सामाजिक व राजकीय क्षेत्रात सर्वसमावेक्षक सेवा करत असतांना उमरी तालुक्यातील निमटेंक येथील महेंक या बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्थेने

विख्यात सिनेतारका डॉ.गायत्री इमरेकर यांच्या शुभहस्ते आदर्श पत्रकार पुरस्काराने गौरवण्यात आले. महाराष्ट्र २४ मराठी न्यूज व रोकटोक या दैनिकाच्या माध्यमातून राहुल कोलते यांनी जनसामान्यांच्या हितात शासन व्यवस्थेपुढे वेळोवेळी प्रश्न उपस्थित केले. उमरी तालुक्यातल्या महेंक या बहुउद्देशीय सेवाभावी संस्थेने निमटेंक यांच्या १७ व्या वर्षांपांन दिनानिमित्त आयोजित या पुरस्कार सोहळ्यात मुद्रखेड तालूका पत्रकार यांना राज्यस्तरीय अदर्श पत्रकार हा पुरस्कार देऊन गौरव केल्याने सर्वच स्तरातून त्यांचे स्वागत होत आहे.

अर्धापूर : अनुसूचित जातीच्या आरक्षणातील प्रस्तावित उपवर्गीकरण तात्काळ रद्द करण्यात यावे या प्रमुख मागणीसाठी शनिवारी दि. २४ रोजी अर्धापूर शहरात आंबेडकरी समाजाच्या वतीने ऐतिहासिक महामोर्चा काढण्यात आला. महाविहार ते बसवेश्वर चौक मार्गे निघालेल्या या मोर्चानंतर तहसील कार्यालयासमोर एक विशाल सभा पार पडली. या आंदोलनात हजारो नागरिक, महिला आणि भीमसैनिक मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते. हातात निळे झेंडे, फलक आणि डोक्यावर निळ्या टोप्या परिधान करून बौद्ध, चर्मकार, बुरुड यांसह अनुसूचित जातीतील विविध घटकांतील बांधव या मोर्चात सहभागी झाले होते. रिपब्लिकन सेनेचे राष्ट्रीय अध्यक्ष आनंदराज आंबेडकर, भीम टायगर सेनेचे राष्ट्रीय अध्यक्ष दादासाहेब शेळके, युथ आयकॉन ड. अमन आंबेडकर, आणि चर्मकार समाजाचे नेते रोहिदास बनसोडे यांच्या प्रमुख नेतृत्वाखाली हा मोर्चा पार पडला.

बिलोली तलावावरील अवैध पाणी उपसा तात्काळ थांबवावा

तभा वृत्तसेवा
बिलोली, दि. २५ ऑक्टोबर -

बिलोली शहराती ऐतिहासिक सार्वजनिक मालमत्ता असलेल्या मालगुजारी मोठे तलाव ज्याचे क्षेत्रफळ एकशे नऊ ऐकर व छोट्या मालगुजारी तलावांचे अठरावीस ऐकर एवढे आहे यावर्षी पावसाचे दांडी मारल्यामुळे संपूर्ण राज्य दुष्काळाच्या झळा सोसत आहे,त्यामुळे प्रशासनही खडबडून जागे झाले आहे. पिण्याच्या पाण्याचा गंभीर प्रश्न आज घडीला निर्माण झाला आहे.

बिलोली शहराला ज्या बोळेगाव पासून पाणीपुरवठा होतो तो पाणीपुरवठ्याची पाईपलाईन अत्यंत जीर्ण झाल्यामुळे पाणीपुरवठा खंडित आहे नवीन पाणीपुरवठा योजना प्रस्ताव शासनाकडे प्रलंबित आहे आज घडीला शहराची तहान भागवण्यासाठी सीसी रस्ते सीसी नाल्या यावर बंदी घातली असून अशा कामांना स्थगिती देण्यात आली आहे तलाव बळकटीकरणासाठी नगराध्यक्ष संतोष कुलकर्णी यांनी पालकमंत्र्यांना साकडे घातले आहेत तलावाच्या पाण्याचे महत्त्व जाणून त्यावरील संरजे होत असलेला अवैध पाणी उपसा तात्काळ थांबवावा असे निवेदन उपविभागीय अधिकारी महसूल विभाग यांना देण्यात आले आहे या निवेदनावर पालिकेचे उपनगराध्यक्ष अनुप अंकुशकर, गटनेते नागनाथ तुमोड,नगरसेवक यशवंत गादगे,शिवाजी गायकवाड वसीम इनामदार,डॉ.मनोज शंकराळे,गंगाधर पुपलवार, सादिक पटेल, वलियोदिन फारुकी, अमजद चाऊस यांच्या सहाने निवेदन देण्यात आले व तात्काळ कारवाईची मागणी करण्यात आली.

याची लागवड तलावाच्या जमिनीवर केलेली आहे व त्याच तलावाचे, पाणी जरनैरट लावून दहा मोटरीच्या साह्याने उपसा करत आहेत यामुळे तलावाची पातळी रोज दहा फुटाणे खोल जात असून अशीच परिस्थिती सुरू राहिल्यास तलावाचा तळ दिसेल व तलाव कोरडा पडेल या तलावावर माणसासहित मेंढ्या गुरे पक्षी यांचे सुद्धा जीवन अवलंबून आहे शासनाने दुष्काळाची झळ लक्षात घेता नव्याने नियमावली काढली असून त्यानुसार सीसी रस्ते सीसी नाल्या यावर बंदी घातली असून अशा कामांना स्थगिती देण्यात आली आहे तलाव बळकटीकरणासाठी नगराध्यक्ष संतोष कुलकर्णी यांनी पालकमंत्र्यांना साकडे घातले आहेत तलावाच्या पाण्याचे महत्त्व जाणून त्यावरील संरजे होत असलेला अवैध पाणी उपसा तात्काळ थांबवावा असे निवेदन उपविभागीय अधिकारी महसूल विभाग यांना देण्यात आले आहे या निवेदनावर पालिकेचे उपनगराध्यक्ष अनुप अंकुशकर, गटनेते नागनाथ तुमोड,नगरसेवक यशवंत गादगे,शिवाजी गायकवाड वसीम इनामदार,डॉ.मनोज शंकराळे,गंगाधर पुपलवार, सादिक पटेल, वलियोदिन फारुकी, अमजद चाऊस यांच्या सहाने निवेदन देण्यात आले व तात्काळ कारवाईची मागणी करण्यात आली.

तभा वृत्तसेवा
हिमायतनगर, दि. २५ ऑक्टोबर -

हिमायतनगर येथील श्रीश्रीमाळ कुटुंबातील डॉ. सेजल अभयकुमार सुराणा यांनी एम.डी. (बालरोगशास्त्र) या पदव्युत्तर वैद्यकीय अभ्यासक्रमाची अंतिम परीक्षा यशस्वीरीत्या उत्तीर्ण करत वैद्यकीय क्षेत्रात उल्लेखनीय यश संपादन केले आहे. त्यांच्या या यशामुळे श्रीश्रीमाळ कुटुंबाच्या शिरपेचात मानाचा तुरा रोवला गेला असून, शहराच्या शैक्षणिक वर्तुळामुळे त्यांचे अभिमान होत आहे.

जिह, मेहनत आणि सातत्यपूर्ण अभ्यासाच्या बळावर यशाला गवसणी

वैद्यकीय क्षेत्रातील पदव्युत्तर शिक्षण पूर्ण करणे हा प्रत्येक विद्यार्थ्यांसाठी मेहनत, चिकाटी आणि समर्पणाची कसोटी पाहणारा प्रवास असतो. या प्रवासात डॉ. सेजल सुराणा यांनी आपल्या जिद्दीच्या आणि सातत्यपूर्ण अभ्यासाच्या

जोरावर महत्त्वपूर्ण यश मिळविले आहे. बालरोगशास्त्रातील पदव्युत्तर पदवी संपादन केल्यामुळे बालकांच्या आरोग्यसेवेत योगदान देण्याच्या त्यांच्या ध्येयाला नवी दिशा मिळाली आहे.

डॉ. सेजल सुराणा या जागृत देवस्थान परमेश्वर ट्रस्ट कमिटीचे उपाध्यक्ष महावीरचंद श्रीश्रीमाळ यांच्या नात असून, मनोजकुमार श्रीश्रीमाळ यांच्या कन्या आहेत. त्यांच्या या यशामुळे कुटुंबीयांसह नातेवाईक आणि परिवाराकडून आनंद व्यक्त केला जात आहे.

श्रीश्रीमाळ कुटुंबातील दोन भगिनींचे दोन वेगवेगळ्या क्षेत्रांत यश

विशेष म्हणजे, डॉ. सेजल सुराणा यांच्या भगिनी सुयशा मनोज श्रीश्रीमाळ यांनी दीड वर्षांपूर्वी सनदी लेखापाल (सीए) परीक्षेत देशपातळीवर ४१ वे स्थान मिळवून उल्लेखनीय यश संपादन केले होते. एका भगिनीने वैद्यकीय क्षेत्रात एम.डी. पदवी मिळवून, तर

दुसऱ्या भगिनीने सीए परीक्षेत राष्ट्रीय स्तरावर यश मिळवून आपल्या गुणवत्तेची छाप उमटविली आहे.

दोन भगिनींनी दोन वेगवेगळ्या क्षेत्रांत मिळविलेले हे यश त्यांच्या मेहनतीचे, शैक्षणिक गुणवत्तेचे आणि ध्येयाप्रती असलेल्या समर्पणाचे प्रेरणादायी उदाहरण ठरत आहे. त्यांच्या यशामुळे श्रीश्रीमाळ कुटुंबाच्या शैक्षणिक परंपरेची आणि कर्तृत्वाची विशेष दखल घेतली जात आहे.

डॉ. सेजल यांचे पती डॉ. अभयकुमार सुराणा हेदेखील वैद्यकीय क्षेत्रात एम.डी.चे शिक्षण घेत आहेत. त्यामुळे वैद्यकीय क्षेत्रातील ज्ञान, शिक्षण आणि सेवाभावाची परंपरा या कुटुंबात पुढे जात असल्याचे चित्र दिसून येते.

डॉ. सेजल सुराणा यांच्या या यशाबद्दल त्यांचे सर्व स्तरांतून अभिमान होत असून, त्यांच्या पुढील वैद्यकीय वाटचालीसाठी शुभेच्छा व्यक्त केल्या जात आहेत. त्यांच्या यशामुळे हिमायतनगरच्या नावलौकिकात भर पडली असून, वैद्यकीय क्षेत्रात करिअर घडवू इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठीही त्या प्रेरणादायी ठरल्या आहेत.

‘अशोकरावांच्या घरवापसी’ची चर्चा म्हणजे वादळानंतरची शांतता! नाना पटोलेंच्या विधानाने राजकीय धुरळा; चव्हाणांच्या भूमिकेकडे नांदेडकरांचे लक्ष

नरेश दंडवते
नांदेड, दि. २५ ऑक्टोबर -

राजकारणात एखाद्या विधानाने खळबळ उडते, चर्चांना उधाण येते आणि राजकीय वर्तुळात तर्कवितर्कांच्या फैरी झडू लागतात. सध्या माजी मुख्यमंत्री तथा भाजपचे राज्यसभा खासदार अशोक चव्हाण यांच्या संभाव्य काँग्रेस प्रवेशाच्या चर्चेने असेच वातावरण निर्माण केले आहे. काँग्रेसचे ज्येष्ठ नेते नाना पटोले यांनी वृत्तवाहिनीला दिलेल्या मुलाखतीत चव्हाण यांच्या संभाव्य घरवापसीचा विषय उपस्थित केल्यानंतर नांदेडपासून मुंबईपर्यंत राजकीय चर्चांना उधाण आले आहे. म।त्र, या चर्चेत कितपत तथ्य आहे आणि कितपत राजकीय धुरळा, हा प्रश्न अनुत्तरित आहे.

वास्तविक पाहता, अशोक चव्हाण यांनी फेब्रुवारी २०२४ मध्ये काँग्रेसला सोडचिठ्ठी देत भाजपमध्ये प्रवेश केला.

राज्यसभेवर संधी दिली. पुढे भोकर विधानसभा म तदारसंघातून त्यांच्या कन्या श्रीज्या चव्हाण भाजपच्या तिकिटावर विजयी झाल्या. त्यामुळे चव्हाण कुटुंबाला भाजपमध्ये राजकीय प्रतिष्ठा आणि महत्त्वाचे स्थान मिळाल्याचे चित्र आहे. अशा परिस्थितीत अशोकराव पुन्हा काँग्रेसमध्ये परतण्याची शक्यता कितपत आहे, याबाबत राजकीय निरीक्षकांमध्ये चर्चा सुरू झाली आहे.

नाना पटोलेंच्या विधानाने चर्चेला तोंड

अशोक चव्हाण यांच्या घरवापसीच्या चर्चेला नाना पटोले यांच्या विधानामुळे

नवे वळण मिळाले आहे. चव्हाण यांच्या संदर्भात काँग्रेस कार्यकर्त्यांच्या मनात नाराजी असल्याचे सांगतानाच, त्यांच्या संभाव्य प्रवेशाचा अंतिम निर्णय पक्षश्रेष्ठी घेतील, अशी भूमिका पटोले यांनी मांडली. त्यामुळे चव्हाण यांच्या प्रवेशाचा विषय केवळ चर्चेपुरता मर्यादित राहतो की त्याला प्रत्यक्ष राजकीय घडामोडींची जोड मिळते, याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

मात्र, पटोले यांच्या विधानावरून अशोक चव्हाण काँग्रेसमध्ये परतणारच, असा निष्कर्ष काढणे धाडसे ठरेल. या चर्चेला त्यांनी स्वतः दुजोरा दिलेला नसल्याने सध्या तरी हा राजकीय तर्कवितर्काचाच भाग आहे. पटोले यांनी हा विषय उपस्थित करून राजकीय चर्चेला हवा दिली का, असाही प्रश्न उपस्थित होत आहे.

चव्हाण नांदेडमध्ये; मुंबईकडे लक्ष

दरम्यान, अशोक चव्हाण मागील आठवड्यापासून नांदेडमध्ये वास्तव्यास असल्याची माहिती आहे. रविवारी रात्री किंवा सोमवारी पहाटे ते मुंबईकडे रवाना होण्याची शक्यता असल्याचे सूत्रांकडून समजते. मात्र, त्यांच्या या प्रवासाचा घरवापसीच्या चर्चेशी काही संबंध आहे का, याबाबत कोणतीही अधिकृत माहिती

उपलब्ध नाही. अशोक चव्हाण यांनी या संपूर्ण प्रकरणावर अद्याप प्रतिक्रिया दिलेली नसल्याने त्यांच्या भूमिकेबाबत उत्सुकता कायम आहे. भाजपमध्ये सन्मानाने स्थान असताना ते पुन्हा काँग्रेसचा मार्ग स्वीकारतील का, हा प्रश्न राजकीय वर्तुळात चर्चिला जात आहे.

एकीकडे नाना पटोलेंचे विधान, दुसरीकडे अशोक चव्हाण यांचे मौन आणि तिसरीकडे कार्यकर्त्यांमध्ये सुरू असलेले तर्कवितर्क, यामुळे या चर्चेला अधिक रंग चढला आहे. मात्र, प्रत्यक्षात कोणतीही राजकीय हालचाल समोर आलेली सत्ताना ही चर्चा म्हणजे वादळानंतरची शांतता की चहाच्या कपातील वादळ, हे येणारा काळच स्पष्ट करेल.

 प्रासंगिक
नितीन गडकरी

प्याये महत्त्व खऱ्या अर्थाने जाणवते ते दुष्काळाच्या संवदात. धरणासोम ओढ जलसा, विहारी आणि बोरवेल आढल्या, पावसांमधील दिल्यात कमी झाला आणि पिण्याच्या पाण्यासाठीही संपर्ग करवा लागला की पाण्याच्या एकेका थेंबाचे मोल लक्षात येते. दुष्काळाचा परिणाम केवळ पिण्याच्या पाण्याच्या तेंबाईपासून मर्यादित राहत नाही. शेती, पशुधन, ग्रामीण अर्थव्यवस्था आणि शेतकरी कुटुंबांचा जीवनावरही त्याचे गंभीर परिणाम होतात. त्यामुळे दुष्काळ पडल्यावर पाण्याची व्यवस्था करण्यापेक्षा दुष्काळाची तीव्रता कमी करण्यासाठी आधीपासूनच नियोजन करणे अवश्यक आहे.

दुष्काळाचा झळा संपण्यासाठी महाराष्ट्राला दिलासासाठी सार्वजनिक उपाययोजना सुरू राहतील आणि भविष्यात आवश्यक त्या ठिकाणी अधिक प्रभावी उपाययोजना कार्याला लागतील. परंतु प्रत्येक उन्हाळ्यात पिण्याच्या पाण्यासाठी टँकरची प्रतीक्षा करण्याची वेळ येऊ नये, शेतकऱ्यांना पिके वाचविण्यासाठी असहाय्यपणे आकाशकांडे पाहावे लागू नये आणि गावांची अर्थव्यवस्था पाण्याच्या टँचाईमळे वारंवार संकटात सापडू नये, यासाठी आजपासूनच दीर्घकालीन नियोजन करणे गरजेचे आहे.

पाणी ही निसर्गाने दिलेली अमूल्य संपत्ती आहे. तिचे संवर्धन करणे ही केवळ शासनाची जबाबदारी नाही, तर समाजातील प्रत्येक घटकाचे कर्तव्य आहे. दुष्काळ पडल्यावर पाण्याचा शोध घेण्यापेक्षा पाऊस पडत असताना पाणी साठविण्याची तयारी करणे, हीच दूरदृष्टी आहे. संकट आल्यानंतर उपाययोजना करणे आवश्यक असते; परंतु संकटाची तीव्रता कमी करण्यासाठी आधीपासून काम करणे अधिक महत्त्वाचे आहे.

आज महाराष्ट्रातील अनेक भागांना दुष्काळाच्या झळा सोसाव्या लागत आहेत. पिण्याच्या पाण्याची उपलब्धता, शेतीसाठी सिंचन, जनावरांच्या चाण्याचा आणि पाण्याचा प्रश्न, भूजल पातळीतील घट आणि ग्रामीण भागातील अर्थिक अडचणी या परस्परांशी जोडलेल्या समस्या आहेत. पावसाची अतिथिमेवता, काही ठिकाणी अल्पावधीत पडणारा अतिवृष्टीचा पाऊस, तर काही भागात पावसाचे दीर्घकाळ खंडित राहणारे ऋतू यामुळे परिस्थिती अधिक अक्लातून केवळ आहे. पाऊस पडूनही पाणी उपलब्ध राहत नसेल, तर त्यामागे बरेच पंज्य-माज्याचे प्रश्न नसतो; जलसंधारण, साठवण, पुनर्भरण आणि व्यवस्थापन याच्या नियोजनासाठी भाग असतो.

आपल्या देशात पाण्याचा प्रश्न हा उपलब्धतेपुरता मर्यादित नसून, उपलब्ध पाण्याचे योग्य नियोजन करण्याचा आहे. पावसाळ्यात मोठ्या प्रमाणावर पाणी वाहून जाते आणि उन्हाळ्यात अनेक गावांना पाण्यासाठी वणवण करावी लागते. ही परिस्थिती बदलण्यासाठी 'धावत्या पाण्याला

 रोखटोक
दिनेश गुणे

मारे ६५ वर्षपूर्वीची गोष्ट! 'महासात' म्हणून जागोर्क प्रतिष्ठा मिरविण्याच्या अमेरिकेच्या राजधानी वॉशिंग्टनमधील त्या रात्रीला अजून घडतेचि का! चहाला लागली नव्हती. पोर्टोमॅक नदीच्या काठावर उठ्या असलेल्या वॉटरगेट संकुलातील डेमोक्रेटिक पक्षाच्या राष्ट्रीय मुख्यालयात मात्र काही मासाले दबव्या पारलानी वावत होते. त्यांनी आपली ओळख लपविण्याचा बेमासु प्रयत्न केला होता. मुख्यालयातील अनेक कागदपत्रांच्या फायली घाबडाने उघडल्या जात होत्या. महत्त्वाची कागदपत्रे फायलीमधून बाजूला काढली जात होती. रात्रीच्या अंधारात सुरू असलेल्या त्या कारवाईत सामील असलेल्या चार-पाच जणांना कोरी कायची नव्हती. राजकीय विरोधकांच्या हालचालींवर नजर ठेवणे, परस्परतीव्र संभाषणाचे धागेदोरे मिळविण्यासाठी त्यांच्या फोनमध्ये काही गुप्त साधने बसवून गुप्त माहिती मिळवणे आणि निवडणुकीच्या राजकारणात आघाडी मिळवण्यासाठी प्रतिस्पर्धिकांच्या गोटात डोकावणे, हा त्या कारवाईमागील निशेधित हेतू होता. दिवस उजाडण्याआधी ही मोहीम फत्ते होईल आणि सगळ्याच राजकीय राजकारणात विरोधकांवर कुरघोडी मिळविणे सहज होईल असे त्या कुलपण कारणात काढीत घात होते. विरोधकांच्या गोटातील गुप्तीचाही काही काल उजवाडतील, काही घडलेच नाही लागेल आणि सकाळ होण्याआधी मोहीम पूर्ण होऊन काही घडलेच नाही असे भासविणारा दिवस उजाडेल असे त्यांना वाटले असावे. पण त्या रात्रीच्या त्या लढनशा घटनेत अमेरिकेच्या राजकारणाच्या आणि राजकीय इतिहासाच्या हादरवून टाकणारे अमूर्तपुत्र वादळ जन्माला येत होते. डेमोक्रेटिक पक्षाच्या मुख्यालयात घुसखोरी करणाऱ्यांनाही त्याची कल्पना नसावी. पण तसे घडले नाही. त्या एका घटनेनेच अमेरिकेच्या राजकीय इतिहासात ते वादळ प्रचंड वेगाने घोघावले. त्यांनी पडझड झाली आणि अमेरिकेच्या तत्कालीन राजकारणात राजीनामा देऊन पायउतार कावे लागले. त्या वादळाचे नाव होते, 'वॉटरगेट'!

देशीकरणक पश्चात् मुख्यालयीन संस्थासमूह हात्तवालीचा सुगावा जेथील पारिकरच्यास लागलेला आणि १७ जून १९४२ रोजी घुसलेल्या प्रकारात जेथील पोलिसांनी अटक केला, हा एखादा सामान्य चरमगंडीचा प्रकर असता असे सुकवातीला पोलिसांनीही वाटले, पण त्यांची कसून झड झडाल्यान्तर मात्र, या घटनेचे गंभीर्य लक्षात येत त्यांचे धावे दणाणण. घुसखोरांकडे सापडलेली उपकरणे, गुप्त संभाषणे टिपण्याचे प्रयत्न आणि या कारवाईमार्फत असलेल्या व्यक्तींचे राजकीय संबंध यांमुळे तपासातला वेगळे वाढण मिळाले. अमेरिकेत त्या वेळी राष्ट्राध्यक्षपदाची निवडणूक जवळ असली होती. रिपब्लिकन पक्षाचे राष्ट्राध्यक्ष पदार्थ निस्सन्न पुन्हा निवडून घेण्यासाठी सज्ज होते. अशा वेळी त्यांच्या राजकीय प्रतिसाध्यांच्या मुख्यालयात घुसखोरी झाल्याने या घटनेकडे केवळ ठाक कट म्हणून पाहिले जाणे शक्य नव्हते. राजकीय हातवालींचे केंद्र असलेल्या एका इमारतीत झालेली घुसखोरी आणि जागीलाली सर्वांत शक्तिशाली लोकशाही देशाच्या राष्ट्राध्यक्षोंमोठी निर्माण होणारे संस्थांचे वर्तुळ यांच्यामधील अंतर राष्ट्राध्याला मोठे होते. मात्र पणस जसजसा पुढे सरकत गेला, तसतसे या मोहिमातील दुवे उलगडू लागले. थेट राष्ट्राध्यक्ष निस्सन्न यांच्या निवडणूक आंतरांशी निगडित व्यक्तींशी घुसखोरांचा संबंध असल्याचे समोर आले. या प्रकरणात अमेरिकेच्या राजकारणात खळबळ उडवली.

याच टप्प्यावर, माध्यमांनी निर्णायक भूमिका बजावली. 'वॉशिंग्टन

चालायला लावा, चालणाऱ्या पाण्याला थांबायला लावा आणि थांबणाऱ्या पाण्याला जमिनीत जिरवा.' हे जलव्यवस्थापनाचे मूलभूत तत्त्व प्रत्येक गावाने स्वीकारले पाहिजे. 'गावातील पाणी गावात, घरातील पाणी घरात आणि शेतीतील पाणी शेतीत' या विचारातून जलस्वयंपूर्णतेचा मार्ग तयार होतो.

पावसाचे पाणी अडविण्यासाठी नाले, ओढे आणि लहान नद्यांचे पुनरुज्जीवन, नाला खोलीकरण व सँडिकरण, गाळ काढणे, लहान नद्यांचे उभारण, पाणलोट क्षेत्राचा विकास, भूजल पुनर्भरण आणि वृक्षारोप अशा विविध उपाययोजनांची आवश्यकता आहे. ही कामे करताना स्थानिक भौगोलिक परिस्थिती, जमिनीचा प्रकार, पाण्याचा नैसर्गिक प्रवाह आणि भूभागीतील जलधारणाची क्षमता यांचा शाश्वती असायत करणे आवश्यक आहे. केवळ पाणी अडविणारी संरचना बांधणे म्हणजे जलसंधारण नव्हे; तर या संरचनेतून पाण्याचा दीर्घकाळीन उपयोग करायचा असतो, भूजल पातळी कशी वाढेल आणि शेतीला वर्षभर आधार करायचा असतो, याचे नियोजन करणे महत्त्वाचे आहे. याच विचारातून २५ वर्षांपूर्वी पूर्ती सिंचन समुद्धी कल्याणकरांनी संस्थेची स्थापना करण्यात आली. संस्थेच्या माध्यमातून तामसवाडा पॅनॅल विकसित करण्यात आला. ग्रामीण भागातील पाणीत चाईवर कायमस्वरूपी आणि शाश्वती उपाय शोधण्याच्या उद्देशाने वर्षा जिल्ह्यातील सेंट्रल तालुक्यातील सुमारे ११ किलोमीटर लांबीच्या तामसवाडा नाल्याचे पुनरुज्जीवन केले. 'माथा ते पायथा' या तत्त्वावर आधारित या प्रकल्पात पातळीतील गाळ काढणे, खोलीकरण, रंध्रांवाची दुरुस्ती व नवीन बंध्यांच्यांची उभारणी अशा उपाययोजनांसह संपूर्ण पाणलोट क्षेत्राचे एकात्मिक विकास करण्यात आला. ग्रामस्थ, शेतकरी, भूवैज्ञानिक, अभियंते आणि अडविणे विभागान्या सहभागाना सकारलेल्या या प्रयोगांमुळे पावसाचे पाणी शाश्वती, जमिनीत मुरविणे आणि भूजलसाठ्याचे पुनर्भरण करणे शक्य झाले. तामसवाडा पॅनॅलच्या शस्त्री अनुभवातून विदर्भातील ६० हून अधिक गावांमध्ये जलसंधारणाची कामे करण्यात आली. संस्थेच्या नोंदीनुसार, या उपक्रमांमुळे सुमारे १० हजार हेक्टर क्षेत्राला सिंचनाचा आधार मिळाला असून, २४ लाख घनमीटर भूस्थीय जलसाठा मिळण झाला आहे. तसेच दरवर्षी सुमारे ६० लाख घनमीटर पाण्याच्या सुमारे पुनर्भरणाची क्षमता विकसित झाली आहे. या जलसंधारण कार्याचा सुमारे एक लाख नागरिक आणि पाच हजार शेतकरी कुटुंबांना लाभ झाला असून, पाणीत चाईवर मात करण्यासोबतच स्थानीय आग्राणी अर्थव्यवस्थेला चळकटी देणारा हा एकात्मिक जलव्यवस्थापनाचा प्रयोग आहे.

यासोबतच राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणाच्या माध्यमातून रस्ते विकासासोबत जलसंधारणाला चालना देण्याच्या उद्देशाने बुलढाणा पर्टन राबविण्यात आला. अकोल्यातील डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठाला राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणाने ३५ तलाव बांधून दिले. रस्ते बांधणीसाठी

संभ्रमाच्या गदारोळात शहाणपणाचीच गरज!

पापट' या वृत्तपत्राच्या बाबे वडुवडी आणि कालं बनस्टीन या गुप्त पत्रकारांनी या प्रकरणाचा सातत्याने पाठपुरावा सुरू केला. केवळ एक खळबळजनक बातमी प्रसिद्ध करणे आणि ब्यालाइन्स मिरविणे, पेटवडे या दोघांमधील आव्हान नव्हते. या प्रकरणाचा संबंधित असलेल्या काली प्रसिद्धित व्यक्ती, त्यांमधील अर्थीक दबावणवेषाणीं व्यवाहार, एकमेकांशी असलेल्या राजकीय संबंधांचा गुंता आणि परस्परविरोधी दावे या साऱ्याची संगतवार उत्तर करून त्यामागील सत्य शोधण्याची जबाबदारी आणि मोठी जबाबीही त्यांच्यावर होती. हाती आलेल्या प्रत्येक माहितीशी पुराव्यानिशी खातजमा करणे, गोपनीय सूत्रांकडून मिळालेल्या तपशिलांची सखोल पडताळणी आणि आणि उदावलात न जुमानता तपास सुरू ठेवणे, हे त्यांच्या कामाचे वैशिष्ट्य होते. त्यांच्या वृत्तानेकामात बरीचट प्रकरणातील संशयाचे धागे हळूहळू स्पष्ट होऊ लागले. या पत्रकारांना माहिती पुरवणाऱ्या एका गोपनीय सूत्रांची ओळख जनक वर्षे गुप्त राहिली. त्यांच्या 'डीप थ्रो' या संकेतित नावाने ओळखले जात असे. पुढे २००५ साली एफबीआयचे माजी उपसंचालक मारक फेल्ट यांनीच हे सूत्र आपण असल्याचे जाहीर केले आणि सत्तेच्या दालंमधील घडणाऱ्या घटनांवर काही टाकणारी माहिती उजेंडात आली.

मात्र, 'वॉटरगेट' नामाने जागतिक राजकीय घडामोडी घडल्यावरील सर्वाधिक 'हिट' उरलेल्या या प्रकरणाची कथा केवळ उन्हाळीतून प्रकाशनाच्या काळातील किंवा काही पुस्तकांच्याच अडकेची कथा नव्हती. तिच्या मुळाशी सत्तेचा हक्क, विरोध करणारे पाळत ठेवणारी वृत्ती आणि गैरकाय उडवडीस आल्यानंतर त्यांना झाकण्याची धडपड होती. घुसखोरीच्या प्रकरणातून लक्ष टाकता, संबंधित व्यक्तींना पैसे देऊन गप्प ठेवण्याचे प्रयत्न करणे आणि तत्सम्यांच्या दिशेने परिणाम घडवून आणणे, अशा बाबी यातून पुढे आल्या. १९७३ मध्ये 'वॉटरगेट'च्या सिमेंटने 'वॉटरगेट प्रकरणाच्या चौकशीसाठी विशेष समिती' स्थापन केली. समितीच्या कार्यवाहीने कुसुमवर्ण्याचे 'राजकीयवर्णागमन' प्रसारण होऊ लागले. त्यामुळे अमेरिकेतील सामान्य नागरिकांनाही या प्रकरणातील तपशील तेवढा पहाता आणि ऐकता आले. व्हाईट हाऊसमध्ये नेमके काय घडले होते, निवडणुकी मोहिमेशी संबंधित व्यक्तींची भूमिका काय होती आणि राष्ट्राध्यक्षांच्या कार्यालयाला या प्रकरणाची कुनसपात माहिती होती, या प्रश्नांनी देशाचे राजकारण ढवळवून न्यायाच्या सिनापूर्यांमधे माजी व्हाईट हाऊस सेलेशनगार जॉन डीन यांच्या साक्षीला विशेष महत्त्व प्राप्त झाले. प्रशासनाच्या अंतर्गत घडामोडींची माहिती असलेल्या डीन यांनी प्रकरण प्रसारण होताळण्याच्या पद्धतीबद्दल गंभीर बाबी मांडल्या. राष्ट्राध्यक्षांच्या कार्यालयातील चर्चाबद्दल आणि तपासत अडथळे आणण्याच्या प्रस्तांबद्दल समोर आलेल्या माहितीतून निक्सन प्रशासनावरील दबाव वाढत गेला. व्हाईट हाऊसच्या दाराआड चाललेल्या राजकारणाचे स्वरूप आता देशासमोर उघड होऊ लागले होते.

या प्रकणातील सर्वांत नाट्यमय वळण मात्र राष्ट्रप्राध्वन्याच्या कार्यायात्रीतील संपाषणांच्या ध्वनिमुद्राणावरून आले. या ध्वनिमुद्राणावरून व्हार्टे हाऊस आणि तपान येगनाथीचे संघर्ष निर्माण झाला. राष्ट्रप्राध्वन्या अधिकांना मर्यादा पुरेत का, चौकशीच्या प्रसिद्धी-यात्रेलांना अर्थश्रीयां कायद्यातील पुरात मगवतां वेतात का, राष्ट्रिये सत्येच्या सवोचन पदावर अमेरिका व्यक्तीला कार्याद्या चौकटित लोकांना लातात का, हे प्रश्न केवळ अमेरिकेपुरते मर्यादा राहिले नाहीत. ते राहणारे श्रिया व्यक्तीच्या मूलतप स्वरुपाशी संबोवत होते. २४ जुलै १९७४ रोजी अमेरिकेच्या सवोचन

महाराष्ट्रान्त ३५८ तालुक्यांपैकी ३०५ तालुके दुष्काळग्रस्त
जाहीर करण्यात आले आहेत. या तालुक्यांमध्ये जलसंधारणाच्या
कामांमवर विशेष लक्ष द्यावे लागणार आहे. या पध्दतीमवर, यंदाच्या
अंशे ढ्जिन कृषी प्रदश्यांत दुष्काळावरील उपाययोजना
दुष्काळापूर्वीचे नवोयन, जलसंधारण, जलपुनर्भरण,
कसस्यस्थानेन इत्यादी वषयांवर चर्चा होणार आहे. पाण्याचा प्रस्न
कसा सुटेल, याचा वषार करण्यार भर ढिला जाईल. दुष्काळ आणि
नितिन गडकरी या संदर्भात केंद्रीय रस्ते वाहतूक व महामार्ग मंत्री
नितिन गडकरी यांचे चिंतन....

लगावणीसाठी माती देताना त्याबद्दलचा विनामूल्य जलसाठे निर्माण करण्याचा हेतू 'मॉडेल' आर्थिक बचतीसोबतच पर्यावरणीय विकसनात राखण्याचाच उतममार्ग दाखवणार आहे. बीजोत्पादनात झालेली समिती वाढ, फलोत्पादनातून मिळणाऱ्या कोट्यवधीचे उत्पन्न आणि आसपासच्या ११ गावांच्या भूजलसाठ्यातही झालेला सुधारण, ही या प्रकल्पाच्या यशाची फलश्रुती आहे. पर्यावरणसंधारणासाठी पृथक् बंधाऱ्यांची निर्मिती आणि जुन्या कोल्हापुराच्या बंधाऱ्यांचे आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या साहाय्याने पुनर्वसन करणे, हेही महत्त्वाचे उपक्रम आहेत. योग्य तांत्रिक नियोजनातून एकाच प्रकल्पावरील वाहकपट्टी सुविधा आणि जलसाठ्यावर या दोन्ही गरजा पूर्ण करता येतात. अशा योजनेच्यायोजनांमुळे जलसाठ्यावर क्षमता वाढविणे, खर्चात बचत करणे आणि शेततीला पाण्याचा शाश्वत आहार देणे शक्य होईल. रस्ते विकास आणि पर्यावरण संवर्धन यांची सांठव घालून दुष्काळाच्या संकटावर मात करणेसाठी आमचे सातत्याने प्रयत्न सुरू आहेत.

दुष्काळमुक्त महाराष्ट्राची संकल्पना प्रत्यक्षात आणण्यासाठी केवळ शासन किंवा एखादी संस्था पुरेशी ठरणार नाही. पायाभूत सुविधा निर्माण करणे,

न्यायालयाने युनायटेड स्टेट्स विरुद्ध निसकन या प्रकरणात एकमताने महत्त्वपूर्ण निर्णय दिला. राष्ट्राध्यक्षांनी मागणी केलेली ध्वनिमुद्रणे सादर करणे, कर्पाची, आस अदेश न्यायालयाने दिला आणि हे प्रकरण निसकन यांच्या हस्तक्षेपाशिवाय न्यायालयीन प्रक्रियेने आणि सार्वजनिक चर्चेने त्यांच्याच्या प्रतिक्रियांमधून प्रभावित झाले. न्यायालयाने संपूर्ण संश्लेषणसमामोचिलेले संश्लेषण कमकुवत केले होते. ऐक्याळी चर्चेत राजकीय आणि सामाजिक ताकद असलेल्या राष्ट्राध्यक्षांना आता आपल्या पदच्या भविष्याचा विचारामात्र होणेच लागत होते. ऑगस्ट १९७४ मध्ये परिसिथिती निर्णयक टप्प्यावर पोहोचलेच. ८ ऑगस्ट रोजी रिचर्ड निक्सन यांनी दूतचित्रवाणीत वीरगाथा सादर करीत राष्ट्राध्यक्षांना राजीनामा देण्याची घोषणा केली. एका घुसखोरांपासून सुरु झालेल्या प्रकरणाचा शेवट राष्ट्राध्यक्षांच्या राजीनामताने झाला होता. हा केवळ निक्सन यांच्या राजकीय नेत्यांचा पराभव नव्हता; तर सत्तेच्या गैरवापरावर नियंत्रण ठेवण्याच्या लोकशाही संस्थेच्या सामर्थ्याची कसोटी देणारी होती.

वॉटरग्रेट प्रकरणाने राजकारणातील कुरघोडीच्या, सत्ताकारणाच्या कारवायांच्या नवा पट उजासमोर उलगडला गेला. राजकारणात, विशेषतः सत्तेच्या राजकारणात सर्वत्र असे चालतच असते, ही बाब उघड झाली. अशा राजकारणा गुप्तपणे चालतात, कधी त्या सर्वतो सुमिधत वाटण्याचा, कडेकोट्याने विरोधबसत्याच्या चौकटीत जन्म घेतात, तर कधी त्याची सुस्था भेदून गुपिते बाहेर काढण्याचेही तसे त्याचकर कुरघोडी करते. काही अज्ञात शक्ती सक्रियपणे वाटण्याखेरीज अशी गुपिते बाहेर पडत नाहीत. हेदेखील या प्रकरणातून स्पष्ट झाले. विरोधकांवर पाळट ठेवणे, गैरप्रकार उघड करणाऱ्यांना गप्प करण्याचा प्रयत्न करणे, तत्पासवर प्रभाव ठेवणे आणि सार्वजनिक संस्थांना पक्षीयपणे हिरासतीत वापरणे, या प्रवृत्ती जगात सर्वत्र राजकारणात सक्रिय असल्या स्पष्ट झाले. आता तर हे एवढे सार्वत्रिक सवयीचे झाले आहे, की गुमितांचा गौप्यगर्भट, गुप्त माहिती उधक करून कोणा एखाद्यावर दबाव टाकण्यासाठीही वाचते, तर त्याचा धक्का बसत नाही. त्याचे कोणास फारसे आश्चर्यही वाटत नाही.

राजकीय पक्षांत त्यांचा सत्ताकारणातील महत्त्वाच्या मोहऱ्यांचे कोअर ग्रुप, त्यांच्या गुप्त बैठका, त्यामधे होणारी चर्चा, निर्णय, रणनीती किंवा विमर्शग्रुप यांवर कर्णधार करण्याचे धोरण, विरोधकांना कोडीत पकडण्याच्या राजकारणाच्या अंशाला अराखडा, विरोधकांच्या विरोधात वापरवयाचे चपार-अपचाराचे तंत्र हा अंश कोअरशाही सत्ताकारणातील जुनाच भाग आहे. अनेकदा तो यशस्वी ठरला तर अशाच प्रकारचे चपार प्रभावी ठरतो, पण फसला तर तो सार्थिक वा घडामोडी ठरतो. अलंकडच्या काही राजकीय घडामोडींतून हे बाब उघडकीस आली आणि अशा प्रकाशात घेऊन घ्यावे: धागेदोरे थेट समर्थकेतील बंदरगेट प्रकरणाच्या आठवणीपर्यंत पोचलेले. असे तंत्र अनेक राजकीय पक्ष आणि सत्ताकारणातील सारे मोहरे आपापल्या सोयीनुसार वापरत असतात, हे असाध्यच आधी अनेकदा स्पष्ट झाले असल्याने, अलंकडच्या घडामोडी फारशा सदाचाराने घेऊन घ्यावे. सत्ताकारणाच्या बंदरगाटावर सत्ताकारणाच्या काही राजकीय व सामाजिक परिणाम अथवा दुष्परिणामही होतात. काही वेळा सत्ताकारणाच्या व्यक्तींवाही या परिणाम सोसावे लागतात. बंदरगेट प्रकरणात अशा प्रकारचे सदाचार घेऊन घ्यावे. परस्परांमधील विश्वासना अभाव आणि असहमतीच्या राजकारणाचा न्हास ही बहुधा अशा घडामोडीमागील महत्त्वाची बाब असू शकतात, असे ६ वर्षांपूर्वीच्या या जागतिक राजकारणाचे हक्कदार देशाच्या घटनेनेत अनेकदा वार्तालेखी बंद. बंद वार्तालांज आहोनापास बंदरगाटा ही सार्वजनिक चर्चेची बाब नसते. त्यामुळे ज्या विश्वासाने अशा बैठकांमध्ये

तत्रिक मार्गदर्शन उपलब्ध करून देणे, विविध विभागामध्ये समन्वय साधणे आणि आवश्यक निधी उपलब्ध करून देणे ही भूमिका शासन पार पाडतच आहे. व्यावस्थिक प्रामाण्यव्यतीनी गावाच्या धूमिका हिशेब ठेवला पाहिजे गुवाते किती पाऊस पडतो, किती पाणी वाहून जाते, किती पाणी जमिनीत मारते, किती जलसाठा उपलब्ध आहे आणि पिण्यासाठी तसेच शेतीसाठी किती पाण्याची गरज आहे, याचा विचार करून ग्रामस्तत्रवार जलअणखडा तयार केला पाहिजे. शेतकऱ्यांनीही जलसंधारणाच्या कामांमध्ये सक्रिय सहभाग घेतला पाहिजे. पाणी अडविण्याच्या संरचनांची देखभाल, नाल्यांमध्ये कचरा आणि अस्थळ निर्माण होऊ न देणे, पणलोट क्षेत्रातील मातीची धूप रोखणे, वृक्षारोपण करणे आणि उपलब्ध पाण्याचा काटकसरेने वापर करणे, या उपायांनी शेतकरी व ग्रामस्थांची भूमिका महत्त्वाची आहे. हातांगांनी सामाजिक उत्तरदायित्वाच्या निधीतून जलसंधारणाच्या कामांना होतयाना लावावा. स्वयंसेवी संस्थांनी लोकसहभाग निर्माण करायचा, तर तज्ज्ञांनी वैज्ञानिक दृष्टिकोनातून मार्गदर्शन करवायचे. अशा सर्व घटकांचा एकत्र प्रयत्नातूनच जलसंधारणाची चळवळ व्यापक होऊ शकते.

पाण्याच्या प्रश्नाकडे फक्त तज्ज्ञ हेगमामुलतून पाहून चालण्यात नाही. आज आपण पाणी अडविण्यासाठी आणि जमिनीत निरक्षरिण्यासाठी हे प्रयत्न करू. त्याचे परिणाम पुढील अनेक वर्षे ग्रामीण अर्थव्यवस्था होतील. जलसंपत्ती निर्माण करणे ही सुवात आहे; त्याचे सर्वजन करणे, निर्माण देऊनपाल करणे आणि पाण्याचा शाश्वत वापर सुनिश्चित करणे ही त्यापुढील महत्त्वाची पावले आहेत. जलसंपत्तीच्या कामगिरीचे लोकांचा सहभाग केवळ मर्यादितपुरता मर्यादित नसावा. गावातील पाण्याबाबत निर्णय घेणे, कामाचे प्राधान्य निश्चित करणे, त्यांची गुणवत्ता तपासणे आणि निर्माण झालेल्या जलसंपत्तीचे संरक्षण करणे, या सर्व बाबींमध्ये लोकसहभाग आवश्यक आहे.

महाराष्ट्राला बलसमृद्ध आणि दुष्काळाच्या संकटाला अधिक सक्षमपणे तोंड देणारा राज्य बनवणे असले, तर जलसंधारणाला लोकचळवळीचे स्वरूप द्यावे लागेल. पाण्याचा प्रत्येक थेंब अडविणे, जमिनीत जिरविणे, त्याचा योग्य वापर करणे आणि पुढील पिढ्यांसाठी जलसंपत्ती जतन करणे हा या कार्याचा अविभाज्य भाग बनवा पाहिजे. शासन, प्रशासन, शेतकरी, ग्रामाधिकारी, उद्योग, स्वयंसेवी संस्था आणि सामान्य नागरिक यांनी एकत्र येऊन ही जबाबदारी स्वीकारली, तर दुष्काळाच्या झळाळी कमी करण्याचा दिशेने आपण दोन पावेले उचलू शकू. जलसंधारणामुळे ग्रामसमृद्धी आणि ग्रामसंपन्नता महाराष्ट्राची समृद्धी साध्य करण्याचा हाच शाश्वत मार्ग आहे.

यंदा २७ ते ३० नोव्हेंबर या कालावधीत होणाऱ्या अँगो व्हिजन कृषी प्रदर्शनात यासंदर्भात सकारात्मक चर्चा होणार आहे. पावसाने दडी मारली तरीही गावांमध्ये दुष्काळसदृश परिस्थितीचा सामना करण्याचे सामर्थ्य कसे निर्माण होईल, याबाबत अँगो व्हिजनमध्ये मंथन होईल, असा विश्वास आहे. ■

मार्ताची देवाधिपवाण होते, चर्चा होते आणि रणनीती ठरविली जाते, त्या निवेदनाचा अशा घडामोडींमुळे तडा जात असतो. अशा चर्चां उपड होऊ नवत याच मुळात असलेल्या अक्षेपस जेव्हा धक्का पोचतो, तेव्हा त्यामुळे कोणाला तरी त्याचे परिणाम देऊ किंवा अस्पृक्षपणे भागावे लागतात राजकीय पक्षांनी जनसंपर्कासाठी नेमलेल्या यंत्रणा, माहितीचे वितरण करणक्यांती नेमण्यात आलेल्या यंत्रणा किंवा अशा काही अदृश्य शक्तींचा अशा घडामोडींवर प्रभाव असतो, हेदेखील अलिकडे गुपित राहिलेले नाही. अपघरात आणि टुलकट, फेक रॅटिकड्या प्रसारा ही अलिकडच्या राजकारणाची सर्वच राजकीय घटकाना वाटणारी मोठी चिंता आहे. अशा माध्यमांतून नावाट बार्मायांचे पीक फैलावले. अफकाना ऊत येतो आहे सामान्य माणसांमध्ये संपन्न पसरतो. खरे काय आणि खोटे काय हे सामान्यांच्या आकलनापलीकडे होऊन जाते. अनेकदा, राजकीय पक्ष आणि कारभाराकडे ओढलेने गाम्ये अशा खऱ्याखोटाव्याची बेमातून सरमिसण करण्याचे प्रयत्न होतात आणि समाजाच्या विविध घटकांमध्ये परस्परनिविषयी संशयाचे वातावरणीय तयार होते. अशा काळांसाठी वापरल्या जाणाऱ्या फौजांविषयी आजकाल समाजमाध्यमांचा चर्चा होत असते. काही वेळा ती केवळ कुजबुज असते, तर काही वेळा त्यातून अनेक गुपितांचे नवनवे धागेदेखील उपड होऊन घडामोडींचा वास्तव उजोडत उभे राहते.

राजकारणात असे 'नॅरेटिव्ह सेट करणं' किंवा गुप्त बैठकांमध्ये राणतीती आखणे या बाबी नवीन नाहीत. इतिहासात आणि आधुनिक राजकारणात त्याची अनेक उदाहरणे आढळतात. चॅवॉरिंग्टन प्रकरणाप्रमाणेच, सुमारे दहा वर्षांपूर्वी झालेले कॅमिजान अमानितीका प्रकरण आजही चर्चित जाते. फेसबुकसारख्या समाजाभ्यासपूर्ण संस्थेत असलेल्या कोट्यवधी वापरकर्त्यांची गोपनीय माहिती गोळा करून त्यांचे मानसशास्त्र समजून घेण्यात आले आणि त्यासुर प्रवेष्टित व अमेरिकेच्या अर्थव्यवस्थे निवडणुकीत विविष्ट विमर्श (नॅरेटिव्ह) पसरविण्याचा प्रकार घडल्याची चर्चा जगभर गाजली होती. महाराष्ट्राच्या राजकारणातही, बॅंग दरागाजाआड झालेला चर्चेने दाखले देत काही गुप्तते फोडल्याच्या आविर्भावात राजकारणास वेगळे वळण देण्याचा फसलेला एक प्रयोग अलिङ्कट्या काही वर्षांपूर्वी गाजला होता.

वेवावाजी आंदोलने असोत किंवा समाजिक प्रश्नावरून उदरगती वाढते असोत, आज काळ्यात सवध्या पाठिंबा देणारे किंवा विरोधातून जममत तयार करणारे विमर्श प्रस्थापिकांचे राजकारणदेखील नव्हे. त्यासाठी त्या आंदोलकांचे, राजकारणाध्यक्ष किंवा समाजमध्य असणारे स्वधोषित समर्थकही सक्रिय होऊन आपापली रणनीती तयार करत असतात. आपापल्या सीयेची मतोर्दी धरून ठेवण्यासाठी असे विमर्श तयार होत असल्याचं याआधीही हा सज्ज झाले आहे. राजकीय पक्षांनी धोरण ठरविणे किंवा रणनीती आखणे हा राजकारणाचा अविभाज्य अंग अंतरिहार्य भाग असतो. तो किती खरा, किती खोटा हे ठरविण्याचे तारतम्य वापरून संभ्रमित न होता त्याचडे जाऊरकतने पाहणे ही सामान्य जनतेची जबाबदारी असते. आजकाल उपलब्ध असणारे फक्त चेक नावाचे एक साधनही त्यासाठी मदतीला येऊ शकते. कारण, आज घडामोडी कधीही जाहीरपणे घडत नसताना, पडडामोडीच्या घडामोडींच्या सततेवर नेहमीच प्रस्थचिह्ने उमटवावीच लागतात. त्यामुळे, सत्यता तपासण्याच्या सर्व निकषांवर त्या घडामोडी घासपुसतून घेणे गरजेचीही असते.

dineshgune@gmail.com

 रविवारची पत्रे
चित्रफिती
परिवाराचे
सुमारे दोन
आहे. या
बसवयाची

‘बस्तरची शंघद्यात्रा’ या माहितीपटाची निर्मिती उलगडत ने
छत्तीसगड-बस्तरमध्ये दंतेवाडा जिल्ह्यात कार्यरत केंद्रीय कार्य
असणाऱ्या बनफूल जनकल्याण समिती यांच्यातर्फे यांच्या हस्ते
नुकतीच करण्यात आलेली आहे. या माहितीपटाचे रविवारी (२
लोकार्पण पुण्यात रविवार, २५ ऑक्टोबर रोजी होणार एकेका
आहे.... जिल्हा हा दे

नक्षलवाद्यच्या छायेतील छत्तीसगडमधील तेंवेंवाडा परिसरात दोन तपाहून अधिकांश वैद्यकीय सेवांविषयी करणे हे फार मोठे अचूकच व आधनात्मक कार्य आहे. संवर्गात्म्य व्यक्तीच्या कल्पनेच्या आवक्यापलीकडेचे असलेले हे काम महामार्गपट्टीतील डॉ. राम व सुनीता गोडबोले हे दाम्पत्य अत्यंत चिचवपुत्र करीत आहेत. सुनीताताई या मूळच्या पुण्याच्या तर डॉ. राम गोडबोले हे सातारचे. कमालीच्या शांतपणे व निरुलसपणे चालणारे यांचे हे काम प्रसिद्धीपरांगमूखेमुळे महाराष्ट्रपूलाच काहीसे अपरिचित राहिलेले होते. या दाम्पत्याला यंदंचा 'पद्मश्री पुरस्कार' (वैद्यकीय सेवा) अनुभूतच प्रदत्त करण्यात आला. लोकांच्या मनात बस्तर या परिसरापरिषदीची कमालीचे कुतूहल जागृत झाले. बस्तरचे प्रश्न व एकुणच तेथील आदिवासींचे भावविषय माहितीपत्र- राहत असलेले कलेक्टरच्या बस्तरच्या पारंपरिक, आर्थिक व वैद्यकीयदृष्ट्या शोषित व कुटुंबाचे अश्वश्रद्धा व आदिवासींच्या अचानकमच स्वीकारण्याचे प्रसंग- पुनःपुन्हा निर-

[illegible]

पद्मप्रदेशाचा भाग असलेला तत्कालीन बस्तर प्रांतीय अंतर्गत मागास जिल्ह्यांपैकी एक म्हणून आले. तेथील आदिम आदिवासी जनजाती असून अनुजमांडसाख्या प्रदेशात त्या काळी बस्तर नर पवनांगीप्रियाय प्रथेने मिळत नसे. कारभारच्या आदिवासी समाज हा अत्यंत पुराण्या चालीरीतींना कवढातून बसणारा व गतिमागास आहे. येथील आदिवासी हा नुसता गरिब नसून मागास नसून त्यांपैकी बहुतेक गरिबच हे अत्यंत हलाखीचे व जन्मेत असते. त्यांच्या दृष्टीत

लागेत. स्वतःच्या अस्तित्वाची समजाताना आत्मभान येण्यासा समाजात हे सुनृताताईचे व लागतीने हे सुनृताताईचे व आह. बस्तरमधील प्रश्नांमधून उरसात परिवर्तित होण्यासाठी

विवेक गिरीधारी १९४२

पदरापासून पासव
१९९० चै दशक भाग

त्यंतिक रूढी परंपरावादी दृष्टिकोन यामुळे या महत्त्वाचा टप्पा ठरले. आधुनिक उपचार करणेही कमालीचे अर्थव्यवस्थेत बदल घडत होऊन बसते. बदल व प्रागतिक दृष्टिकोन आसुयातही नव्या शक्यतांची आणि कुटुंब यांच्याभोवती केंद्रित होतो. गंभीर आजारांच्या वैचारिकाबत व्यापरी वाढ लागली. तपणे पाठपुरावा करणे हेही अत्यंत जिकिरीचे सांभाळण्यापासून डिजिटल

साहित्य, प्रमाण, मलेरिया, माता रात्रि, सम्मान नसणे, दुख्यम हा प्रमुख प्रश्न आहेत. या लेख दुर्दैव काण्णिभूत आहे. पण स्वतः बंदूक उचलाला राजी राहण आणि समाजाच्या केलेले परितोष, हा गोडबोले विले, 'सक्रिय आणि सुरक्षा' संपत्तीला, पण नश्वलादाचे प्री असल्याला कामा करावे असे नमाल्याला या जनजातीचे विचारव्यवृक्त प्रवृत्त करावे जे जिवण कराला लागणारे नमाल्याडज जाणारी ही शोधयात्रा नमाल्या प्रस्तांवी परज आहे.

पर्यंत!

सामाजिका परिवर्तनाचा
सुदारीकरणामुळे देशाच्या
संतानाचा भारतीय स्त्रीच्या
उपेक्षेमुळे लालची, घर, संसार
असलेल्या तिच्या विश्वाची
गातील कपाटाची चावी
जगातील पासवई

नांनाचा समूह
प्रवास आहे.
आजचा बदारीचा
चा. आईच्या
नव्याने होताना
मोठ्याच्याचे, पण
सांभाळूनच !
परिस्थितीच्या
कम महिलेनी
रुवाव केली.

शे पाण्याच्या समान, गंधाचा, रंगाचा, स्वाद, गुणवत्ता यांच्या तऱ्हेने उरल्याचे आणि स्वतंत्र पद कर्तव्यत्व प्राप्तोते त्या प्रतीतीची ही इंटरनेटच्या तीन धरासाठी लक्ष वेधून घ्यावे. असे व्यवहार, नुसत्या केलेली ओळखल्या का, पोलास करून देऊन, वैज्ञानिक वस्त्रंत ओळख

शिष्टाचार्या सुमन शर्मा, कामाच्या विक्रपाणि समनात आणि समाजजिज पाल्लह यंसांशरीका आव्हाने प्रापय कायम आहेत. त्यामुळे स्त्री-समशीकरणाचा प्रवास अनुजही सुरू आहे. गेल्या तीन दशाकंडे पाहिले तर परिवर्तनाची दिशा स्पष्ट होते. पद अनुजही आहे; त्याचबरोबर पासवर्डही आहे. परंपरेची नातें उपत अधुनिनेतेचा स्वीकार करणी भारतीय स्त्री आपल्या अस्तित्वाची नवी व्याख्या लिहित आहे.

‘पदरापासून पासवर्डपर्यंत’ हा प्रवास केवळ काळानुसार बदललेल्या जीवनशैलीचा नाही, तर स्तःच्या क्षमतीची जाणीव झालेल्या, स्वप्नंना दिशा देणाऱ्या आणि स्तःच्या कार्तव्यतेने समाज बदलणाऱ्या भारतीय स्त्रीच्या अन्तर्विश्वासाचा प्रवास आहे. तिची ही कहाणी केवळ परिवर्तनाची नाही, तर पुढील पिढ्यांना नवी शक्तिजे खुली करून देणाऱ्या एक समर्थ पीढीची प्रेरणादायी गाथा आहे. ■

धनश्री विवेक ठाकरे /७५१७७९०५७

निमशहरा

